

S KIBURIS
Pulkas
VIEADUTI
suo uždavimas
Lietuviai yra pa-
jami. Ateiviams
York, niekas
e atsilankyti pa-
S KIBURIS
re Avenue,
n, N. Y.
ew York)

g 2570,
ig 1010.
NEIDER'S
IEKA
viamas žinoma
E K A
pildomi atidžiai
aptiekimų
ATARNAVIMAS
0 STREET,
YN, N. Y.

S KIEVIENA
VIAS, KURIS
LAI
uz od galvutis
rastai Dantisto
tris būtytės (da-
ta, sąjūgus ir
brangus?)
atsako daktaras
PERT ir
ESTONE
istai
ADWAY
bling 84
N, N. Y.
skiami ir entis
lengva išvysti
ama dalimis

Nera

AVE.,
36,
415

DLES

ETILA 2

ETILA 2

ETILA 2

ETILA 2

ETILA 2

ETILA 2

Pirmutinis Lietuvių Darbi-
ninkų Dienraštis. Išcena
kasdien apart nedėdienių.

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY

Visų Salių Darbininkai,
vienykites! Jūs nieko ne-
pralaimėsite, tik retėžius,
o išlaimėsite pasaulį!

No. 224. Telephone Stagg 3878. Brooklyn, N. Y., Subata, 23 d. Rugsėjo (Sept.), 1922. Pavienio numerio kaina 4c. Metai XII. Dienr. IV.

NAUJI MUTAI PABRANGINA ŠEIMY- NAI GYVENIMĄ \$160 PER METUS

ŽMONEM BUS IŠPLESIAMA 3,000 MILIONŲ DOL. KASMET

NAUDA IS TO BUS FA-
BRIKANTAM.
Iš Tos Milžiniškos Sumos į
Valdžios Išdą Eis Tik 230
Milionų Dolerių; Kiti Teko
Privatiniam Bizniui.

Washingtonas. — Prezi-
dentas Hardingas savo pa-
rašu patvirtino bilij del la-
bai augštų muitų ant pre-
kių, įvežamų Amerikon iš
užsienių. Tai yra Fordney-
McCumber bilius, kurį nes-
niai priėmė kongresas.
Jeigu kitos šalys įgabens
savo tavorį į Ameriką tiek,
kiek jos įgabeno per pasku-
tinius metus, tai Amerikos
valdžia muitais iš jų surinks
milžinišką sumą pinigų; ži-
novai sako, kad nuo 3,000
milionų dolerių iki 3,500 mi-
lionų dolerių.

Kas turės naudos iš tų
miliardų? New Yorko dien-
raščio "World'o" korespon-
dentas sako, kad bus nauda
privatiniam bizniui, Ameri-
kos fabrikantam, prekėjams.
Šalies išdas tegaus tik 230
milionų dolerių. Taip ap-
skaityto "World'o" korespon-
dentas. O apie 3,000 milio-
nų dolerių suvalys privati-
niai kapitalistai.

Kiek išlupama muitų nuo
įgabenamų iš užsienių tavo-
rų, tiek naminiai, "savi", ka-
pitalistai gali pakelti kai-
nas savo tavoram Ameri-
koj; tiek Amerikos pirkėjas
turės brangiau mokėti už
gyvenimo reikmenas.

Pagal šį muitų bilij, tuo
būdu, vidutinė Amerikos
šeimvna turės per metus iš-
mokėti \$160 už gyvenimo
reikmenas daugiau, negu
pirma.

TURKAI PAĖMĖ SVARBŲ STRATEGINĮ MIESTĄ NETOLI DARDANELŲ

ZYGIUOJA Į DARDA- NELLUS.

Turkų Armos Užkirsian-
čios Kelią Anglijos Laivam.
Konstantinopolis. — Tur-
kų nacionalistų (kemalistų)
armija paėmė Ez-Ine miestą
netoli Dardanelų sąsmau-
gos. Miestas yra žemės

ruožte, kurį talkininkai iki
šiol apžioję laikė, kaip "ne-
utralį". Miestą Ez-Ine tur-
kam užleido prancūzai ir
italai. Pasipriešinimo iš
anglų pusės nebuvo. Turkai
gabena sunkiasias armotas.
Statys jas Dardanelų pak-
rančiais ir šaudys į Angli-
jos laivus, kurie eis į Dar-
danellus arba pro Dardanel-
lus.

NAUJAS SUMANYMAS KAREIVIAM BONUSŲ.

Washingtonas. — Senato-
rius Bursum padarė naują
senatui pasiūlymą del bonu-
sų (dovanų, priedų) kare-
iviam, tarnavusiem laike
paskutinio karo. Reikalau-
jama, kad už kiekvieną iš-
tarnautą mėnesį per karą
armijoj arba laivyne būtų
kareiviui išmokėta po 20 do-
lerių. Žinoma, nieko neišeis
nė iš šio sumanymo.

Galva peršauta. Paskui
moteris buvo kerosinu api-
pilta ir padegta.

Kanados Darbininkai Nusistatę Prieš Karą Su Turkais

Australijos Darbo Partija
Irgi Protestuoja.
Calgary, Alberta, Kanada. —
Vietinė kuopa Kanados Darbo
Partijos priėmė griežtą protes-
to rezoliuciją prieš Anglijos
valdžios rengiamą karą su Tur-
kais. Australijos Federalė Dar-
bo Partija pasiumė Anglijos
valdžiai protestą prieš gegimū
karo "be žmonių pritarimū".

GREIČIAUSIAS LA- KŪNAS.

Etampes, Prancūzija. —
Sadi Lecointe, orlaivininkas,
savo lėkimo greitumu sumu-
šė visus kitus orlaivininkus.
Per valandą jis vidutiniai
pralėkė 212 ir trečdali am-
rikoniškų mylių.

STAMBUS MAISTAS PRIEŠ MEKSIKOS VALDŽIA.

7,000 Sukilėlių Puola Ma- zatlaną.

San Antonio, Tex. — Ge-
nerolas Francisco Murguia
sū 7,000 vyrų puola Mazat-
lano uostą. Drauge su Ju-
an'u Carrasco jis organizuo-
ja sukilimą del nuvertimo
dabartinės Obregono vald-
žios.

KEROSINU APIPILTA IR SUDEGINTA MOTERIS.

Pirm To Ji Buvo Pašauta.
Kansas City, Mo. — Ne-
toli miesto paupėj rado duo-
bį lavoną jaunos moteries.

Amerikos Valdžia Laikysis "Nuošaliai" Nuo Europos Vaidų

Taip Bent Šneka Washing- tono Valdininkai.

Washingtonas. — Augš-
tųjų Amerikos valdininkų
supratimu, ši šalis neturė-
tų veikliai kištis į dabarti-
nius talkininkų nesuprati-
mus ir vaidus del Turkijos
ir Graikijos. Amerika sto-
vėsianti "nuošaliai". Bet
ar ilgai?

Laukia \$50,000,000 Nuosim- čių iš Anglijos.

Amerikos valdžia dar ne-
mano apie dovanojimą tal-
kininkam karo skolų. Jinai
reikalauja iš jų nuosimčių
už tas skolas. Laukia, kad
Anglija šiomis dienomis už-
simokėtų \$50,000,000 kaip-
daį nuosimčių už karo pa-
skolas. Anglai turėtų išmo-
kėti tų nuosimčių Amerikai
už spalių mėn. 50 milionų
dolerių ir už lapkričio mėn.
tiek pat.

NORI UŽKIRSTI KELIĄ ANGLIAKASIŲ STREIKAM

Tuo Tikslu Šaukia Konfe- renciją Clevelande.

Cleveland, Ohio. — Mikš-
tosios anglies kasyklų savi-
ninkai ruošia konferenciją
su angliakasiais. Konfe-
rencijai laikas paskirtas
spalių 2 d. Į konferenciją
kviečiamj ir atstovai Jung-
tinės Kalnakasių Unijos. Sa-
vininkai nori sudaryti tam-
tikrą derybų komitetą. Jis
turėtų susidėti iš savininkų
ir angliakasių atstovų. Sa-
vininkai nori, kad toks ko-
mitetas išsprendytų nesutari-
mus tarp darbdavių ir dar-
bininku, kad ateityj galima
būtų išvengti streikų. Svar-
biausia, anglies baronai bi-
o, kad neatsinaujintų ang-
liakasiu streikas nuo 1923
m. balandžio 1 d.

Rašomoji Mašinėlė Iš- davė Čekių Klastuotoją

New Yorkas. — G. A.
Horth turėjo išklibusią ra-
šomąją mašinėlę ("taiprai-
teri"). Ją jis vartojo, par-
davinėdamas anglj. Jis pir-
ma buvo prezidentas Ocea-
nie anglies kompanijos. Il-
gainiui jis išmanė dirbti
bankų čekius, pasirašyda-
mas vardu savo seno drau-
go Holleno Rich'o. Sveti-
mą parašą pulkiai padary-
davo, ir įvairūs bankai iš-
mokėjo \$25,000 ant jo klas-
tinę (falšų) čekių. Pas-
turė bankai apsižiūrėjo. Pir-
miausia patėmijo, kad ant
čekių vietomis rašyta iškli-
busia mašinėlė, ta pačia, ku-
ria Horth'as varė savo biz-
ni. Pagal tą nuožiūrą
Horth'as buvo areštuotas.
Teisme jis pats prispažino,
kada parodė jo "taipraite-
rio" raštą. Dabar laukia
bausmės paskyrimo.

VARIKASIAM PAKEL- TA MOKESNIS

Anaconda, Montana. —
Vario kompanijos pridėjo po
50 centų mokesnio per dieną
savo darbininkam, dirban-
tiem Butte, Anaconda ir
Great Falls kasyklose. Tą
priedą moka nuo rugs. 21 d.
Minėtose kasyklose dirba
12,000 vario kasykų. Iki šiol
jie gaudavo tik \$4.25 dienai.
Jau buvomė pirmiau rašę,
kad variakasiai rengiasi
streikuoti. Reikalauja \$6
dienai. Jiem vadauja IWW
unija.

Perdaug Žmonių Eina Į Augštąsias Mokyklas...

Profesorius Hopkins Nori,
kad Tik "Smegenų Aristo-
kratom" Būtų Atdari Uni-
versitetai ir Kolegijos.

Hanover, N. H. — Dart-
mouth Kolegijos prezidentas
Hopkins savo prakašnyj parašė
kė, kad perdaug žmonių veržia-
si į kolegijas ir universitetus.
Ne visi, girdi, gali savintis tą
teisę; reikėtų priimti tik "sm-
egenų aristokratus". Jis pataria,
kad studentai reikalaustų propa-
gandos apie "ši svieta" lau-
giau svarstyti apie kiek svieta
dalykus? Trip sapelvis prefe-

CONN. UNIJOS PASMER- KIA "INDŽIONKŠINĄ".

Bridgeport, Conn. — Cen-
tras miesto profesinių są-
jungų vienbalsiai pasmerkė
Daugherty drausmę prieš
gelžkelių darbininkus. Pri-
ėmė pasveikinimo rezoluci-
ją del kovojančių gelžkelie-
čių.

NET MOKYTIES DRAUŽIA.

Kaunas. — Čia žydų dar-
bininkų jaunuomenė praei-

PRATESTA DRAUSMĖ PRIEŠ GELŽKE- LIEČIUS

Dar Aštresnė, Negu Pirma.

Chicago. — Teisėjas Wil-
kersonas, sulyg gautų pra-
nešimų, šiandien paskelbs
paaštrintą "indžionkšina"
prieš gelžkelių darbininkus.
Tai bus pratėsimas laikino
"indžionkšino", kuris treje-
ta savaičių atgal buvo iš-
duotas. Šį sykį Jungtinių
Valstijų generalis prokuroras
(Attorney General) Daugherty
išreikalavo dar aštresnį "indžionkšina",
negu buvo pirma. Dar labiau
lieka suvaržyta streikierių
teisė "pikietuoti", tai yra
laikyti streikierių sargybą
ties darbo vietomis.

Vienas "Indžionkšino" Su- minkštinimas.

Daugherty ir Wilkersonas,
antra vertus, padarė
vieną suminkštinimą pir-
mesniam "indžionkšiniui". Šį
sykį jie leido gelžkeliečių
organizacijom vartoti pini-
gus iš savo išdų pašėlpimui
streikierių.

IŠ LIETUVOS

Lietuvos Jaunimas Dedasi prie Profesinių Sąjungų.

"Mūsų Vėliava" (eina
Šiauliuose) praneša:
"Vilniuje šiuomi laiku gy-
vuoja 5 jaunimo sekcijos
prie sekančių profesinių są-
jungų: siuvėjų (280 narių),
odininkų (120 narių), kirpė-
jų (120 narių), tabako (200
narių) ir prekybos tarnau-
tojų (150 narių). Iš viso to-
se penkiose sekciuose yra
870 organizuotų jaunuolių.
"Be to, turėsi dar dvi
sekcijas — prie sacharino
dirbimo darbininkų sąjun-
gos ir metalistų."

Net Mokyties Draužia.

Kaunas. — Čia žydų dar-
bininkų jaunuomenė praei-

TURKAI GALI PAIMTI KONSTANTINO- POLĮ, SAKO GEN. SANDERS

ANGLŲ GEN. TOWNSEND IRGI PERSERGSTI ANGLIJA

Mustapha Kemal Paša Visų
Pirma Imsias Konstantino-
polį, o Ne Dardanellus.
Berlynas. — Turkų nacio-
nalistų armija spiečiasi vi-
soj linijoj tarp Brusos ir Is-
mido, Mažojoj Azijoj. Drū-
tina savo pozicijas. Ruo-
šiasi pulti Anglus ir atimti
iš jų Konstantinopolį.
Generolas Liman von San-
ders sako, kad turkai nacio-
nalistai gali paimti Kon-
stantinopolį atvirame susi-
kirtime su Anglijos spēko-
mis. Gen. Sanders yra pu-
sėtinas žinovas karo. Jis
taip pat gerai žino Turku
spėkas ir Mustapha Kemal
Pašos strategiją.

Anot Sanderso, kai tik
pradėtų Turkai pulti Kon-
stantinopolį, tuoj, girdi, tur-
kai sukiltų Trakijoj prieš
Graikus; taigi drauge sukiltų
ir prieš Graikų patronus
Anglus. Anglija negalė-
sianti pristatyti tiek savo
spėkų prie Konstantinopo-
lio, kad jį apgynus. Dik-
čiai savo pajėgų Anglai tu-
rėsią laikyti Dardanelluose.
Kada turkai nacionalistai
turėsią Konstantinopolį ir
Trakiją, tuomet jie pagalvo-
sia apie atgriebimą Darda-
nellu.
Pagaliau, generolas San-
ders sako, būk reikale, tai
Sovietų Rusija ateisianti
Turkam į talką.

SENYVAS, VEDES ŠOFERIS PRISIVILIOJO MILIONIERĘ MERGAITĘ

ŠOFERIO PATI REIKA- LAUJA IS JOS \$50,000 ATLYGINIMO.

Milionierė Susilaukė Kūdi- kio nuo Šoferio.

Warsaw, N. Y. — Teisme
Marg. E. Pierce'utė, 20 me-
tų amžiaus milionierė, pri-
sipažino mylėjusi J. C. How-

ard'ą, 47 metų amžiaus ve-
dusį žmogų. Jis pas ją
tarnauja, kaip šoferis (au-
tomobilio furmonas). My-
lėjo jį nuo 16 metų savo am-
žiaus, ir, pagaliau, susilau-
kė kūdikio. Howard'ienė
dabar patrukė Pierce'utei
į teismą už jos vyro pavilio-
jimą; ir reikalauja \$50,000
atlyginimo.

tais metais turėjo prie Kul-
turlygos vakarinius kursus.
Lankytojų buvo daug, dar-
bas ėjo labai sekmingai.
Dažnai buvo daromos pa-
skaitos, į kurias atsilanky-
davo daug darbininkų jau-
nuomenės. Bet tamsos šali-
ninkams nepatiko, kad dar-
bininkai lavinasi, mokinasi.
Gale balandžio mėn., kuomet
jaunėji darbininkai bu-
vo susirinkę klausyti pa-
skaitos, išbrovė milicija ir
areštavo apie 30, lankytojų.
Daugumą iš jų buvo ne
vyresni 13—14 metų. Zval-
gybos agentai elegsi žiauriai
— mūšė ir mažučius, reikala-
vo "nrispažinti" ir tt. Pri-
sipažinimo neišgavus, dalį
paleido, o dalį patalpino
koncentraciniam lageryi.

prie organizacinio darbo, o
kas nurodytų, duotų patari-
mų, kaip veikti, nėra; gi kas
kliudytų, tai netruksta. Ne-
minėsiu jau tų visų trukdy-
mų iš valdžios (visą leidimų
"ceremoniją" dvarininkų ir
buožių, bet pasakysiu, kad
mūsų veikimui labai trukdo
ir mūsų draugų nerangu-
mas.

Dvi savaiti praleidus, žval-
gyba padarė kita užpuolima
ant vakarinių kursų: naktį
darė krata, išlaužė duris,
padarė baisia betyarkę, bet
nieko nerado.

Plokščių dvaras, Sakų
apskr. — Dvaro užveizda
nėvykina įstatymo: nepa-
saindo reikalingo darbinin-
kų skaičiaus, netaiso būtų,
nepasirašo sutarčių, nevy-
ksta žinimo neišgavus, dalį
paleido, o dalį patalpino
koncentraciniam lageryi.

NEGRAS "DŽIANITORIUS" NUSOVĖ DAKTARĄ IR POLICIJANTĄ

Juodukas keršijo namų sa-
vininkū B. J. Connolly'ui. Mat,
savininkas pavarė jį iš darbo.
Connolly šnekučiavo su dak-
taru ties savo namais, Juodukas
šovė Connolly pargriuvo. Dr.
Reynolds puolėsi jį gelbėti. Juo-
dukas šovė daktarui, ir ant vie-
tos nudėjo. Atbėgo policijantas
A. Johnson'as ir tą nušovė.
Juodukas suimtas. Teisnagi-
kad turėjęs "apsigimū".

Lankeliškiai, Vilkaviškio
apskr. — Prie Z. Ū. D. Prof.
Sąjungos skyriaus veiklia
jaunuomenės sekcija. Na-
rių turi virš 20. Visi Vem-
brių ir Lankeliškių dvarų
jaunėji darbininkai. Na-
tuose noro veikti yra pusė-
tinai, tik nariai nėra pratę
ninkų daliai.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVE

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienijotose Valstijose ir Kanadoj — metams \$7.00; pusei — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00. Kitose šalyse: metams \$9.00; pusei — \$4.50

MŪSŲ TUOJAUTINES UZDUOTYS

Pas mus prakalbų maršrutai rengiami labai dažnai; daugelyje vietų prakalbos įvyksta taip dažnai, kad žmonės jau nebenori į jas lankytis, o rengėjai nusiskundžia, kad iš surengtų prakalbų dideles nuostolius patidaro. Bet jeigu mes pažvelgsime į tuos prakalbų maršrutus, tai ve ką pamatysime: visados arba veikt visados prakalbos rengiamos didesniuose miestuose ir miesteliuose, kur gyvena kokios nors darbininkiškos organizacijos arba jų kuopos. Pavyzdžiui, prakalbos įvyksta ten, kur randasi ALDLD, LMPŠ ir ADP. kuopos. Tuo tarpu daugybė yra miestelių, kuriuose nemazai gyvena lietuvių, bet šių organizacijų kuopų nėra ir ten prakalbos nesurengiamos, tos kolonijos visiškai apleistos.

Toliau taip neprivalo būti. Dabar ALDLD rengia agitacijos mėnesį, o LMPŠ. agitacijos savaitę. Cia jau nėra taip svarbu dėti visas pastangas surengimui prakalbų, paskaitų ir kitokių pramogų tose vietose, kur randasi šių organizacijų kuopos ir kurios be agitacijų savaliučių ir mėnesių dažnai prakalbas surengia ir jose literatūrą skleidžia; šimtą sykių svarbiau yra surengti prakalbas ten, kur kuopų nėra, o lietuvių yra nemažai. Rengiantis prie agitacijos mėnesio, ALDLD. kaip centras, taip ir visos kuopos privalo dėti visas pastangas, kad surengus prakalbas ten, kur nėra nei vienos darbininkiškos organizacijos kuopų ir kur prakalbų niekad arba veikt niekad nebūna. Situacijas galėtų daugiau rūpintis pačios kuopos, negu centrai, nes jos žino savo apylinkes, žino, kur randasi lietuvių ir kur galėtų būti surengti prakalbos. Centrams tokį darbą atlikti yra sunkiau. Cia centrai, reikalui esant, galėtų pinigiskai prisidėti. Pavyzdžiui, jeigu kur kuopa jaučia, kad galėtų surengti prakalbas, bet surengimui neturi pinigų, ji turėtų apie tai pranešti centrui, o centrui pareiga pinigiskai pagelbėti tai kuopai surengti prakalbas.

Mes turime atvirai pasakyti, kad iki šiol pas mus buvo be galo apleistos tulos kolonijos. Juk kiekvienoje valstijoje rasime net po keletą tokių miestelių, kur lietuvių gyvena po kelis šimtus, bet juose prakalbų niekad nebuvo surengta. O juk tokiose kolonijose būtina reikia prakalbas surengti ir stengtis sutverti savo kuopas.

Teisybė, šis darbas sunkus, reikalauja daug energijos ir pasisventimo. Bet mes turime atsiminti, kad mūsų pareiga ten ir veikti, kur darbas sunkus. Jeigu mes, kurie esame susipratę darbininkai, bijosime sunkaus darbo, tai ką kalbėti apie tuos, kurie mažiau susipratę arba visai nesusipratę.

Nors iki šiol mažai kreipėme dėmesį į tulas kolonijas, tai šiais metais pasistengsime jose daugiau pasidarbuoti, o pasekmės bus geros. Juk nėra tokios kolonijos, kurioje nerastum vieną kitą susipratusį darbininką, su kuriu pagelbėti galima būtų surengti prakalbas.

Prie prakalbų rengimo galėtų prisidėti ir "Laisvės" skaitytojai. Jie turėtų pranešti ALDLD. arba LMPŠ. centrams, kuriuose miesteliuose, jų supratimu, galima būtų surengti prakalbas. Cia visų pareiga darbotis, visų pareiga rūpintis apleistomis kolonijomis, kad jas užkariavus.

AUKSAS VILIOJA, BET...

Amerikos kapitalistus ir jų tarnus vilioja Rusijos auksas, bet tie nelabieji komunistai bailsus, o kas svarbiausia, kad jie, rodydami Rusijos auksą, stato ir tam tikrą išlygą.

Pastaruoju laiku tarpe Amerikos valdžios ir Tarybų Rusijos valdžios buvo vedamos derybos. Amerikos valdžios norėjo pasiūlyti Tarybų Rusijai tam tikrą koncesiją.

Virti apie Rusijos ekonominę padėtį, kitaip saktant, Amerikos valdžia norėjo geriau sužinoti, kiek ji galėtų gauti iš Rusijos auksas ir kitų daiktų. Tuo reikalu ji įžklasė Tarybų valdžią, ar ji sutiks įsileisti tokią koncesiją. Tarybų valdžia, žinoma, sutiko įsileisti tokią koncesiją ta išlyga, jeigu Amerikos valdžia sutiks įsileisti Tarybų valdžios koncesiją į savo šalį.

Reikalavimas, rodosi, neperdidelis ir gana teisingas, tenok Amerikos valdžia nesutiko su juom ir dabar vėl paskelbė, kad tuo klausimu jau pertraukiant derybas su Tarybų valdžia.

Jeigu pirmiau Tarybų valdžia dėjo didžiausius pastangas, kad su Amerikos valdžia užmezgus kokius nors

KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI

Pervaziavęs per vandenyną, atsidūriau Liepojuje. Pirmiau Liepojuje ilgai gyvenau ir gerai jį žinojau, bet dabar išlipęs iš laivo negalėjau nei pažinti. Daugelis gatvių apaugusios žolėmis; namai apjuze, apgruvely. Tik dar žaunujanči medeliai šiek tiek puosia miestą.

Fabrikai uždari, niekas juose nedirba. Tik drabužių fabrike šiek tiek dirba darbininkai. Jūrininkai pasakojo, kad laivų prieklauskos baigia užgriūti ir jei dar porą metų taip pastovės, tai vargiai į uostą laivai galės įplaukti. Valdžia niekuo nesirūpina, nieko netaiso; skundžiasi pinigų neturinti. Kiti gi pasakoja, būk ji nujaucianti savo galą, todėl ateitimi ir nesirūpinanti.

Teko kalbėtis su darbininkais. Visi dejuoja, kad darbų nėra. O jeigu kuris ir gauna darbo, tai už pusdykį dirba, negali iš uždarbio pragyventi. Darbininkai daro labai nemalonų įspūdį: suvargę, apdriškę, basi, kojos kruvinos. Kiti vaikščioja kojas skuduriais apšvynioję. Daugelis net ir žmones nepanašus, veidai apaugę samanomomis, akys įdubusios. Prie to, prasiplatinus girtuoklystė, daug yra girtų. Apart girtuoklių, pilnos gatvės, kavinės ir restoranai prostitucijų, tu nelaimingųjų kapitalizmo aukų. Jos ir dienomis kimba prie vyrų, gatvėnėsi einančių.

Tulos moterys, pusnuogės, suvargusios, sėdi ant šaigatvių palei prekyvietes ir pardavinėja įvairius smulkius daiktelius. Tuo savo uždarbiu ne tik pačios maitinasi, bet dar ir šeimyną palaiko.

Šiaip veik visa prekyba žydu rankose. Mačiau kareivių būrius, "tėvynės sargus". Baisų juos ir paziūrėti: suvargę, apdriškę, veidai išbalę, kojų pirštai iš batų išlindę. Rudinės atrodė darotos, kurios užsiliko nuo viusotino tvano laiku, ne pagal žmogaus ūgį pritaikytos.

Bet visai kitaip išrodė aficeriai: jauni, dailūs, veidai raudoni, gražiai apsirėdę. Nekurie prisisege prie krūtinės medalius ir kryžius. Prekybinius ryšius, tai dabar ji ir tūl kreipia mažai dėmesį. Viena, kad jau atskiri Amerikos kapitalistai veda su Tarybų Rusija prekybą, jau "Pravda" skelbia, kad iš Amerikos esą gauta labai daug Fordo automobilių, kuriuos valdžia pardavinėja kooperacijoms ir kitoms panašioms įstaigoms, o antra, Tarybų Rusijai daug parankiau vesti prekybą su Vokietija, Italija ir kitomis šalimis, kurių pinigų vertė nėra taip brangi, kaip Amerikos doleris. Jeigu Vokietija gali pristatyti savo produktus į Pietinę Ameriką ir joje daug pigiau juos pardavinėti, negu Jungtinių Valstijų kapitalistai pardavinėja, tai ką jau kalbėti apie Rusiją. Ir dabar Tarybų Rusija veda plačiausią prekybą su Vokietija, todėl ji mažiau kreipia dėmesį ir į Washingtono ponus, kuriuos Rusijos auksas vilioja, bet komunistai jiems smirda.

Amerika savo dirbininkams nesuranda rinkų ir ji bus priversta anksčiau ar vėliau tartis su Tarybų valdžia, nes ten didžiausi rinkai ir galima būtų labai daug dirbinių nuslūsti. Ilgai Amerikos valdžia negalės spardyti, nes pats gyvenimas ją privers nuslūsti. Ožys turės atnešti šieno vežimė, o ne vežimas prie ožio.

Daugelis aficerių tų, kurie caro armijoje buvo tarnavę. Važiuojant gatvėkariu, tą patį vaizdą matai: konduktorai ir mašinistai suvargę, nuskurę, drabužiai susideda vien tik iš lopų. Gi gatvėkariuose daugiausiai sėdi nusipenėję, riebus buržuai, kurie nežino, kas tai yra darbas, skurdas ir badas.

Liepojuje daugiausiai matosi policijos, kareivių, sakoma, kad ir šnipų užtekčiai esą.

Tai taip dabar atrodo Liepojus, kuris savo laikais buvo vienas dailiausių miestų, kuris skaitėsi visos srities pramonės ir prekybos širdimi. Norėjau dar daugiau su juom susipažinti, bet vakare, 9-20 val., traukinys ėjo į Mazeikius, Lietuvą, tai turėjau išvažiuoti.

Norint važiuoti Rygon, reikia važiuoti per Lietuvą, Mazeikius, nes kito kelio nėra. Kurie važiuoja į Rygą, tai tuos suvaro į atskirus vagonus, užrakina ir tik pervaziavus Lietuvos teritoriją vėl atrakina. Iš Liepojaus išvažiuoju 9:20 val. vakare ir Mazeikiuose buvome 1:30 val. nakties. Visus suvarė į Mazeikių muitinę. Ten pirmiausiai griebėsi peržiūrėti mūsų rankinį bagažą, paskui jau pradėjo žiūrėti ir didįjį. Kadangi aš vėliausi drabužių ir kitų gyvenimui reikalingų daiktų ir pamačiau, kaip tas Senas Vincas pasakojo, kad valdininkai pirštus judina, nusprendžiau juos sustabdyti.

Su drabužiais ir kitais daiktais būtų buvę gerai, bet štai atsidaro viena skrynija ir randa joje knygu. Pirmiausiai papuola į jų rankas "Sakė" ir "Kardas" nuo 1914 iki 1918 metų. Paskui griebė kitas knygas, kaip "Moteris ir Socializmas", "Socializmo Istorija Sovietuose" ir kitas. Savo turiniu niekuo nekaltas knygas. Cia tie ponai atsiduria keblame padėjimė, nes nežino, kurios knygos yra "košernos" ir kurios "trefnos", todėl pasigalvėčia komendantą. Komendantas atsako neturintis instrukcijų, kokias knygas galima įsileisti ir kokius negalima, todėl atsiskakė ka nors, daryti. Gavę nuo komendanto tokį atsakymą, tie keturis dolerius". Prasišėponai nusiramino, knygas jo derybos. Aš pasiūliau du sumetėti į skryniją ir pasakė, doleriu, jie dolerį nusileido. lai apie tai Lietuvos žvalnes aš daugiau nedaviau, o knygas. Vienok jie pareiškė, kad "Kardo" nepraleisią. Daug juoko turėjau kuomet jie sustojė žiūrinėjo "Kardą": vieni juokėsi, kiti raukėsi, tretai stačiai keikė jį. Vėliau aš visgi pareikalavau, kad "Kardą" man gražintų. Čia gavau ir nuojų reikalavimą: "Jeigu nori atgal gauti, tai užmokėk

keturis dolerius". Prasišėponai nusiramino, knygas jo derybos. Aš pasiūliau du sumetėti į skryniją ir pasakė, doleriu, jie dolerį nusileido. lai apie tai Lietuvos žvalnes aš daugiau nedaviau, o knygas. Vienok jie pareiškė, kad "Kardo" nepraleisią. Daug juoko turėjau kuomet jie sustojė žiūrinėjo "Kardą": vieni juokėsi, kiti raukėsi, tretai stačiai keikė jį. Vėliau aš visgi pareikalavau, kad "Kardą" man gražintų. Čia gavau ir nuojų reikalavimą: "Jeigu nori atgal gauti, tai užmokėk

keturis dolerius". Prasišėponai nusiramino, knygas jo derybos. Aš pasiūliau du sumetėti į skryniją ir pasakė, doleriu, jie dolerį nusileido. lai apie tai Lietuvos žvalnes aš daugiau nedaviau, o knygas. Vienok jie pareiškė, kad "Kardo" nepraleisią. Daug juoko turėjau kuomet jie sustojė žiūrinėjo "Kardą": vieni juokėsi, kiti raukėsi, tretai stačiai keikė jį. Vėliau aš visgi pareikalavau, kad "Kardą" man gražintų. Čia gavau ir nuojų reikalavimą: "Jeigu nori atgal gauti, tai užmokėk

TOM BARKER.

JURIŲ PASAKOJIMAS

Daug seniau, negu pradėta rašyti istorija žmogus leidosi į nežinomas jūres. Įtekėjė aplinkybių įgyvendinto jame nerynavimo, jis pradėjo važinėti prasta pintine valtele Albiono pakraščiuose arba leidosi per silbesnio klimato jūrių sąsmaugas savo prastame, netobulame tropte. Šitos prastos pervazos buvo pirmaktinės mūsų dienu mižinų, didžiųjų laivų. Išlengvo, labai išlengvo, žmogus užkariavo vis daugiau ir daugiau aplinkybių, vis daugiau ir daugiau įsigalėjo per ilgas metų metų eiles.

Lapais apsidengę Andamanai įsitaisė prastais valtelės ir leidosi plaukti į Rytinių Jūrių sąsmaugas. Primityviai žmonės, kurie gyveno pajūriose ar prie didelių ežerų, rodos, visi turėjo reikalingo žinojimo padirbinti primityvius laivus. Indijonai, apsigyvenę ant Amazon upės krantų, ir ant krantų jūrekančių upių, galėjo turėti susiekimus vien tik pagelba valtelių. Afrikos upės ir ežerai parodo ir įvairių madų senovinių laivų budavojimo. Maorių rasė—heroiškiausia, moralingiausia ir mandagiausia visų barbarų — bastėsi skersai Ramųjų Okeanų didelėse karo valtelėse iš Hawaii ir Tonga ir iš ten į Ao-tea-roa — jų mylimą "žemę Didelių Baltų Debesių" — dabar žinomą kaip Naujoji Zelandija. Šita rasė pasileidus nuo Didžiosios Šiaurinės Žemės iki Magellan'o sąsmaugos, gal būtų atėjo iš Azijos Behring'o jūreimis. Jieskojimas maisto ir žuvininkystės užsiėmimas, mes manome, daug prisidėjo prie užkariavimo Okeano. Žmogus gali susiekti savo protėvius gilios praeties protoplazmoje ant krantų pirmpradinių jūrių, taip pat, jis gali susiekti pradžių laivelių budavojimo nuo to, kada barbarai išskriodavo medžio lėmenų akmeniniai kirviai iki naujovinių laivų budavojimo vietų Clydebank, Belfasto ir Hog Islande.

Prie ramų, saulės bučiuojamų Viduržemio (jūrių) vandenų pirkiai, Phoenicijos kunigaikščiai, įtaisė laivų budavojimui vietas. Jų galėros, varomos vėju ir irklais kietsprandungu, tvirtų irėjų aplankė klyčiancis prieklauskas Sicilijos, Kartageno, Romos ir Iberijos. Tie gudrys pirkliavotai mainikavo Tyros purpurinius rūbus ir Lebanono cedrą ant Sicilijos vilnų, ant Kartageno datulų ir ant aukšnių obuolių iš Iberijos lygumos. Jie pasidrasino pereiti pro rusčius Piliorius Herkuleso ir perkeliavo smarkiai blaškanties Biskajaus jūrių vandenius iki Albiono pakraščiu, kur jie pirkliavo druską ir drapanas ant cino, su odomis apsirergusiais britais, kurie sveikino juos kaip atkeliavusius iš kito pasaulio žmones. Ir per pilkas Didžiasias Šiaurės jūres kelio juo laivai, įsisukdami į Baltijos jūres, pasaulin melnikai, geltonplaukių vyrų ir moterų ir tamsių pušny. Jie sukiniėjosi po Norvegijos nelygius pakraščius ir žiūrėjo į Šiaurines Švjesas. Tai buvo dienos, kuomet naršus, neišsėmami kantrybe pirklys leidosi su savo menkūčių laiveliais ir nežinomais jūres. Šiandien gi pirklyba yra apžloję baltrankiai, pirmieji gdomum mizeriškai, turį daug titulų ir labai mažai honoro; niekinti lupikai baronai, ilgais plėšiais apsirėdę ir nenaturaliais kuniskais apetitais.

Palei krantą Yang-tse-Kiang upės, kurios vanduo banguoja į Geltonąsias Jūres, china išbudavojo savo didelius vienburius laivus ir heatlaidžiai varėsi į Burmas, Philipinus ir daug kitų salų Malkano jūre ir net į Madagaskaro pakraščius ir Audrų Priežemį, kuris išblaško didelės atakas milijono milijonų tonų vandens. Činiečiai jau buvo naršus navigatoriai ir heroiskai tyrinėtojai, kuomet Albiono britai (angliai) dar žudė vienį kitus genčių kovose, garbino status ir davė auksas druidų kunigams.

Didelės vergų valstybės pradėjo kilti Viduržemio Jūrių pakraščiuose. Jos vedė begalinis karus ant rausvų tų jūrių vandenų. Roma, Kartagenas, Egiptas ir Grekija siuntė savo jūreivių legionus prieš kits kitą, pjaustyti vieni kitems gerklės. Prikartinti prie didelių irklų, mėsų pročiai vergai skendo, klojo jūrių dugną savo lavonais ir laukė sandraugų, kuriuos nudros ar karai atsiųs ant jūrių dugno. Suplota pūnika gajė ir iš apačios perdurtas pirklybintis laivas liūdią apsaugojimą garbės Olympaus ir Nazareto.

Tvirtas skandinavas, bado vejamas iš savo nesvetingų pakraščiu, pradėjo plėšimo eksped-

Patarė duoti skundą, bet pridūrė, kad iš to nieko gero neišeisią.

Tai matote, kaip elgiais Lietuvos valdininkai. Pirmiausiai iš tavęs atima koki nors daiktą, o paskui vėl tau pačiam parduoda už tokia kainą, kad ir tas daiktas nevertas.

Kas netiki mano žodžiams ir mano Lietuvos valduoti, tas pats persitikrins ir patirs, kad aš teisybę sakau. Žemutis.

ejas Normandijos lygumose ir Rytinėje Britanijoje. Jo šviesiaplaukė moteris kelavo su juo, kariavo su juo ir drasiai ėjo su juo įsiekoti Valhalla's. Ateinančiose godaus, plėšikiško komercializmo dienose šita naršijų rasė lėse svarbią rolę užkariavimė Okeano. Bet jūrių senovė brolybė ir laisvė turėjo išnykti. Už savo dailį tame užkariavime jie gavo kalėjimus ir ištrimimus.

Galėra užleido savo vietą laivams ir pirklyboje ir kare. Kolumbo laivai perplaukė skersai Atlantiką, jieskodami Indijos pakraščius. Po šio svarbaus įvykio iškilo Ispanijos laivyno galia. Prieš godžias Lotynų Europos akis atsidūrė Amerika. Ispanijos laivai plaukė per jūres ir jų aukšniai kroviniai atkreipė atydą Devonshire'o piratų — dabar prideringai kanonizuoti Britanijos komercializmo kalendoriuje ir prideringai teisinamų jos tarnaitės Anglijos Baizijos — užsimininti plėšimui ant jūrių. Kilo karas ir Ispanijos karalius Pilypas, tinkamai pasimeldęs Augščiausiajam, pasinėnt savo Armadą sugaudyti jūrių plėšikus ir įjyti Ispanijai galia valdyti vilnis (jūres). Augščiausias, viešok, pulkė "nuolankiųjų" pusę. Ispanijos laivynas buvo užpultas Francijos pakraščiuose ir sumuštas. o likusieji laivai tapo audros sunaikinti Afrikos pakraščiuose. Labai džiaugėsi angliai, šimti šimtai mūšij, ir jie manė, jog viešpats dievas patatsė. Ta Visagalio malonė, jie sakė, buvo užgyrimas Anglijos karalienės nekaltybės, o Pilypai baumė už jo nemoralius papročius. Bet šis dalykas geriausia palikti tai klesai žmonijai, kuriuos svietas vadina istorikais, ir kuriems labiau apeina numiręs monarchas, negu gyvenantys laivynas.

Ispanai pasisklaidė po Meksiką, Peru ir Chile. Portugalai apsigyveno Brazilijoje. Vasco de Gama apvažiavo Audrų Priežemį, o Magellanas įvažiavo su savo laivais į tarpžemį Pietų Amerikos žemės salynų ir nuožmios salos Tierra del Fuego — "Ugnies žemė" — kuri šiandien yra padalinta tarpe Argentinos ir Chile respublikų, ir kur narsiausias sielos darbininkas klesos judėjimo pūsta kankinamos, kaip seniau buvo Sibire, Sachaline ir Šiaurinėse Jūre. Tasmanas ir van Diemanas padarė savo vardus nemirtiniais atbradmai Pietiniam Okeane didelių plotus žemės, dabar vadinamam Australija ir Nauja Zelandija. Geidimas galios, auksas, garbės buvo širdyje kiekvieno tirinėtojo, kiekvieno jūreivio, kiekvieno pirklio. "Molina" bažnyčia irgi norėjo plačios žemiškos karalystės ir daug išūių Augščiausiajam. Didžiai užsispyrę, jūrių žmonės ištraukė iš žemės krutines daugelį jūres sekėjų. Žemė atrasta apskrita, "keturi žemės kampai", minimi šventrašty, pasirodė nesamais ir išradimas kompasas užtikrino žmonėms saugumą jūrių tyruose kaip ir namie. Dieną kaitinanti saulė, o naktį tylios žvaigždės buvo jūreiviams rodyklė taip aiški, kaip Teide'o viršūnė namų link keliaujančiam laivui.

Navigacija (jūrininkystė) persimainė, kuomet padaryta žemlapias. Pradžioje žemlapias buvo netobuli, bet laivai ir jūreiviai nebuvo tobulesni. Senoviniai, Anglijos portai ir Hansa, tįskit Vokietijos pajūrio miesteliai virto laivų nėmis. Cadiz'as, Venecija ir Genua buvo komercijos centrai, kur susirinkdavo daugybė laivų ir daug įvairių kalbų jūreivių. Pasaulis darėsi mažesnis (lengviau apvažiuojamas), nors laivų konstrukcija greit nesimainė. Nertipaujantieji Vakarines Europos paklostas, klaidžiojojai troškimo pelno širdyje ir Bibliją klėbojimo pavergė Afrikos rases po savo geležine ranka. Ramiakiai buddistai priversti sunkiai dirbti, chiniečiai išmokinoti ragauti opiumą ir afričiečiai užkrėsti civilizatorių gonėra (lydika li-gia). Geltonajam Meksikos sūniū būvo misionierių sakyta žiūrėti į dangų, kuomet jie vogė žemę iš po jo kojų.

Vaitojančių Kartageno vergų gyvenimas pasikartojio sekamais šimtmečiais. Anglijos bisikalčių laivai gabeno nuo jos krantų visus tuos, kurie kovėjo prieš nuožmias, laukinias valdančiosios klesos įstatymus. Kriministai ir žmonijos padugnų ir amatinų unijų pindantai kartu surakinti ir buvo išvežami tuose pragram laivuose ir paleidžiami tyrliakiuose, nusikalčių kolonijose Botany Bay arba Port Arture. Mat, tose dienose ir amatinis urfijimas buvo nusidėjimui ir uaijstai buvo konspiratoriai. Nuskaltėlių laivak pripildė jūres baidiniais valdininkais ir ludėsiu.

Vertė Vilniaus (Toliaus bus.)

JULIUS JANONIS -- KLASIŲ KOVOS DAINIUS

(Janonio Mirties Penkmetinėms Paminėti.)

(Tąsa)

Ir nežino jis nei kur eiti, nei ką daryti. Nuo buočių kultūros atstoje, proletary kultūrai nepripažęs jis gali tik nusivylimo dainą dainuoti, gražias, bet neturincias didesnes reikšmes pasakans sekti, nebuvęle Lietuvos sodžiaus idilija piešti. Ar įstengs Krėvė kada nors visiškai pasihsuosti nuo buržuazijos kultūros ir susirišti su ta klase, kuriai ateitis priklauso, labai abejotina, nes darbininkų klase jam svetima. Ar įstengs jis giliau pažūrėti į Lietuvos sodžių ir pastebėti pasireiskiusius jame prieštaravimus, ar mokes atvaizduoti puvančią buočių kultūrą, ar pastiprinti vien tik nusivylimo daina, tai netoima ateitis parodys.

II.

Dabartinę meno gadynę mes galime apibūdinti šitaip: buržuazinis menas ir poezija su desperacija gina savo pozicijas nuo proletary meno. Proletary menas su visu pašėlimu ir sutauty jėgų smarkumu skina naujus meno kelius ir grėšia užstelti buržuazinį meną.

Buržuazinis menas saldžiais žodžiais stuoja apie romantinę praeitį, bet toje praetyje mes žinome vien žiauria darbininkų klasės eksploataciją.

Buržuazijos menas tebegyvenantis praetim ar iš praeties besivelkantis. Proletary menas — tai menas besiveržias ateitin.

Buržuazinis menas visa savo dabartinė tendencija (krypsniu) ir simbolizma ir futurizma, ir imazinizma rodo tik savo išsigimimą. Tai geriausias barometras trūnyjančios ir griuvančios buržuazijos visuomenės. Buržuazinio meno ideologai savo pamate turis kraštutinio individualizmo, ir neigia bei niekina kaip visuomeninius idealus, taip ypač neprietelingai atsisėla link proletary kolektyvės sąmonės ir kolektyvės tvarybos, nors viens tik proletariatas tėra kupinas neįsėmiamos veiksmo dinamikos ir revoliucinio romantizmo.

Šis apibūdinimas, buržuaziniui menui prognozo statymas, veik atatinka ir dar lopsjį tebesančiam lietuvių buržuaziniam menui, kurio kaktą jau pažymėta išsigimimo ir dekadensio žyme. Užtenka jau prisimintus lietuvių impresionistų — vėjavaiškį Binkį su jo „Keturiomis Vėjais“, kurie aiškiai lietuvių buržuazinės literatūros padėję charakterizuoja. Lietuvių buržuazinis menas, rusų poeto žodžiais betariant, yra tas vos tik užsimegs, nedabrendęs valsius, pirm laiko nesveikta spalva jau žiba ir ima vysti. Lietuvių buržuazinis menas, turi bendrus visam buržuaziniui menui galutinio dekadensio požymius. Nors lietuvių buržuazinis menas dar trumpą svyruliavimo gadynę ir gyvens, ir rodytariamas savo pakilimo žymes, bet visa savo tendencija, kaip surištas su visu buržuaziniu menu, žengia į merdėjimo gadynę, kad savo vietą paliosavus naujiesiems diegams — proletary menui. Žinoma šiems naujiesiems diegams prisėna parodyt daug aktyvumo ir įtempt jėgas, kad ne tik prasimušus, bet ir amžinai po savim palaidojus storą, lauzu suvirtusį ir dar tebetūryjantį buržuazinio pasaulio meną. Proletary menas visiškai neatmeta to, kad iš buržuazinio meno svyų („literatūros palaikai“, literatūros dalis“) savo jaunam amžiu nukaletam organizmū nepanaudojus kai ko ir savo augimo tikslams.

Taigi proletary menas, poezija eina nauju metodu ir priemonių tyrimo keliu, neatmesdamas technikinių praeties ir dabarties vertenybių.

Poletary menas — dailė, poezija, — yra klasiniai-ideologiniai reiškinys. Proletary menas gimė darbininkų klasės revoliucinėj eigoj. Proletary menas esimas ir toltmesnis vystymasis bei klestėjimas tampriais ryšiais surištas su darbininkų klase ir visa istorinio vystymosi eiga, kuri mus veda prie augstesnių žmonių laipsnio — prie socializmo.

Didysis dialektikas, nuo kurio mokėsi ir mūsų mokytojai Marksas bei Eugelsas, filosofas Gegelis kuomet tai tarė: „Prisai turi tokią valdžią, kokios jie sau užsielpo“. Mes čia su pilna teise galime tarti, jog „kiekviena gadynę turi toki meną, kokį jos sau užsielpo“, arba, klasiniu, marksistiniu terminuariant, toliau mintį, podraug su istorijos vystymosi, vystant galime

tarti, jog „kiekviena klasė turi tokį meną, kokio ji sau užsielpo“, t. y. kokį ji įstengia turėti.

Čia mes pastebime, jog nekuomet, o dabartinėj gadynej ypač, bepartvyio, „neklasinio“, „viršklasinio“ ar „visą žmonią“ apimančio meno nebuvo ir nėra. Tokio neva „visai žmonių“, „tautai“ vieno bendro meno esimas priklausė nuo to, ant kiek toj ar kitoj gadynej, tam ar kitam krašte silpniau buvo išreikšta klasių kova. Bet podraug su apsiereiskusiu žmogaus žmogum naudojimu, kurs vėliau išsivystė į luomų ir klasių kovą, turėjo tomis linijomis skirstytis ir menas. Dabartinėj žiaurioj klasių kovoj, revoliucinių sukilimų ir piliečių karų gadynej, kuomet daugelyj kraštų, podraug su valstybės oficialia buržuazijos ir kapitalistų klasės valdžia, engėjų ir eksploatorių valdžia, gyvuoja nors ir neoficialė darbininkų visuomenė, t. y. kuomet valstybėj randasi valstybė, besivaržanti už valdžią, „vienas tautos menas“ yra ne tik negalimas, bet jo jau tiesiai nėra; beindro tautai meno ideja yra netikusia, kenksminga ir reakcinė utopija, taip lygiai, kaip kenksminga ir reakcinė klasių ir „tautos“ sandarbininkavimo ideja.

Tai, ką pradžioj esame tarę apie meną, kaip po idejų ir jausmų organizatorių, mes dabar, apie klasių meną kalbėdami, pavyzdžiais, vien iš Janonio, insime ir žiūrėsime, ant kiek stipriai klasinė poezija pas jį apreikšta.

Bet pirm negu prieiti prie pačios Janonio poezijos, mes užbaikime su proletary poezijos apibūdinimu. Prie to, ką mes jau esame pasakę, mes dar priduriame.

Proletary poezija, tai tokia poezija, kuri sukurta yra proletary ir pirmų pirmiausia industrialijų darbininkų, tokių darbininkų, kurie savo poetinius kurinius bekurdami neutraukia ryšių su savo klase, su gaminimu; antra — tokie darbininkai, kurie pima dirbo fabrikuose ir zavoduose, o paskui apleidę tas sąlygas tapo proletary kilties inteligentais, ir galop, prie proletary poetų, nors ir su pastabomis ir abejonė, galime priskirti tuos, kurių tėvai buvo proletarais ir kurie dvasiniai gyveno su darbininkų klase.

Šių proletary poetų, fiziniai su proletary klase surišti, kuriama poezija, tikroj prasmėj, gal būt ir ne proletarinės dvasios prisiusunkus, pavyzdin, gal būt užsikrėtus ar palinkus į individualizmą, o ne į kolektyvizmą, jį vyraut sodžiaus upas ir gaivalai daugiau nei miesto ir t.t., bet visa tai nekludo jai vadintis proletary poezija, nes tulais darbininkų klasės vystymosi jaunų dienų laikotarpiais, kuomet proletariatas, neigavo dar aiškios klasinės sąmonės, nepajuto savęs, kaip savistovė klase, neišdirbo dar savo klasinės psichikos — kitaip ir būti negali.

Aplamai imant, „proletary poezija“ tai tokia poezija, nors ir ne proletary kuriama, kurioj vyrauja, kuri perimta yra klasine ir kolektyve proletary dvasia. Proletary poezija vyrauja, kaip vyrausis elementai — kolektyvo darbo (pirmoj eilėj industrialio) ir darbininkų klasės kovos elementai.

III.

Ant kiek Janonis mūsų išstatytoms sąlygoms atsako? Pirmą, ar jis gyveno tokiose objektyvose sąlygose, ar buvo sąmoninga darbininkų klase, kurios būtų galėjusios uždēt tam tikrą klasinę antspaudą ant jo poezijos; antra, ar Janonis, kaip žmogus — darbininkų klasės narys — atsakė ir antrai mūsų sąlygai?

Jei Lietuva neturi Adomo Mickėvičiaus, tai užtai, kad tuomet nebuvo net ir Lietuvos, o buvo vien daugiasis etnografiniu vardu, įvairiomis lietuviškomis tarmėmis, tarmelėmis apgyventa laudies tam tikra teritorija, podraug su kita kalba jau kalbančia, ar bent kito krašto mintim mintijancia bajorija.

Jei Lietuva neturi Vercharno, tai užtai, kad Lietuva neturi Belgijos industrialijų diamesčių. Užtai Lietuva turi vargo liudies dainių Jovarą, smulkiosios buržuazijos (s.-d.) rašytoją Biliuną ir K. Jasiukaitį.

Lietuva neturi proletary darbo dainių — dailininkų Brengvinų ir skulptorių Menje, bet užtai jį turi Rimšą su jo „Artojais“ ir čiurnonies paveikslys — pasakas.

(Tąsa bus ketvergo numeryje.)

MARGUMYNAI

Lenkė artistė Ganna Walska perleido keturis vyrus. Vieni mirė; su kitais ji persiskyrė. Ir nuo kiekvieno jai liko pusėtinai „mamos“. Kada ji dabar penktą sykį tekėjo už kapitalisto McCormicko, tai turėjo ketvertą milionų dolerių nuo keturių pirmųjų „priesiegu“. Dabartinis jos vyras — „numeris penktas“ — turtingesnis už anuos visus. Reikia spėti, kad „angelas“ — artistė sausai nei su tuo neatsisveikins. — Mat, kas kuo šioj gadynej uždarbiauja.

Neperseniai New Yorke laikraščiu korespondentai susėkė vieną turtingą elgėtą vardu Malone. Jis kartais prisubagaudavęs iki šimtui dolerių per dieną. Nors, žinoma, ne kasdien būdavo tokia rugiapiūtė. Gyveno žmogus geruose namuose; turėjo automobilį ir laikė šoferį (automobilio furmoną).

Malone neturi abiejų kofų. Prarado jas gelžkelio nelaimėje. Jis kadaise dirbo ant gelžkelio. Nieko paskui jam neliko, tik elgėtauti.

Jis taip ir padarė. Rodydamas savo nelaimę žmonėms, pelnė sau gyvenimą. Jam tatau vyko geriau, negu vidutiniam elgėtai.

Paėmė pavydas buržuus ir buržuikus. Jie pradėjo daryti elgėtų ablavas; dešėtkais juos areštuoti ir į kalėjimą siusti. Tarytum visiem elgėtom taip sekasi. — Pats Malone pirmiau numatė ateinančias ablavas ir pasišalino iš New Yorke.

Kapitalistinė vyriausybė neareštuoja lojikų agentų, kurie iškaulija žmonėms šimtus tūkstančių ir milijonus dolerių. Jie neareštuoja Wallstryčio „gemblers“ — spekuliantus, kurie susuka žmonėm šimtus milijonų dolerių pinigų. Jie pašventina legalj grobimabizni, kuris, pav., tokiam J. D. Rockefelleriui duoda vieno tik gryno pelno per metus 140 milionų dolerių.

Ta pati buržuazinė vyriausybė merdžioja ir kiša į kalėjimus aukas kapitalistinės tvarkos, tos tvarkos atmatas, išmestas į elgėtystės sąslavyną. Kada elgėta išmaldautais centais ir penktūkiais už prarastas akis, rankas ar kojas susubagauja per dieną kelis dolerius, tai jį gauda, kaip kriminalistą.

Kuomet kapitalistas legaliai pavagija žmonėm milijonus, — jis garbingas pilietis, visų dorybių pavyzdys.

Gompersas, carukas Amerikos Darbo Federacijos, karštai deklamuoja prieš Hardingą. Sako, Hardingas kadaise žadėjo „didele lazda“ sudrožti gelžkelių savininkam per sprandą, jėgu jie nepriims Hardingo pasiūlytu sąlygų del susitakymo su streikieriais.

Gelžkelių savininkai at-

BANKAS SU DŪŠIA

Vieno Dolerio

Užtenka pradėjimui taupymo mūsų specialiam procento skyrime. Už padėlių susidandčio iš \$5.00 arba daugiau, padėtu pirm 3 dienas kiekvieno mėnesio, mokame

4%

skaitant nuo pirmos dienos to mėnesio.

Pradėkite taupyti šiandien ir persitinksite mūsų gerą ir teisingą patarimą, kuri mes suteikiame kiekvienam.

Pasiūniame pinigus Lietuon ir į kitas svieto dalis saugiai, greitai ir žemiausiu kursu.

Mūsų skyriai randasi sekančiose vietose:

BROOKLYNE

33 GRAND STREET

227 HAVEMEYER ST. 710 GRAND ST. 84 BROADWAY. 774 BROADWAY

QUEENS

1696 Myrtle Ave., Ridgewood

MANHATTAN

481 EIGHTH AVE. 139 BROADWAY

Manufacturers Trust Company

NATHAN S. JONAS President

LIETUVIŠKA AKUSERKA

Marijona Tamkienė

Bajgusi mokala New Yorke Mieste Bellevue Hospital. EINU PRIE PALAGU. Darbą atlieku atsakanciai. Valandos: nuo 1 iki 8 vakare. 429 BERRY STREET BROOKLYN, N. Y. Tel. Stagg 6731.

SVARBI ŽINIA!

Visi knygy paradvėjai ir literatūros agentai prisijuskite mūsų adresu, o aplapykšte jums svarbų ir naudingą pranešimą. Rašykite tuojau!

J. BARKUS, Box 129, Gen. P. O. New York, N. Y.

NORTH GERMAN LLOYD

Dvieju Sriubų Garlaiviai

I LIETUVA

NEW YORK — BREMEN

Laivai Ispania Kas Antra Sereda.

Gerai įtaisyti 3-šios klasės parankumai. Puikus pataravimas, geri kambariai del 2, 4 ir 6 asmenų. Platensni žini klausk vietinio agento, arba

North German Lloyd 14-16 Pearl St. New York

SUGEDE DANTYS — SURIUS SVEIKATA

Išgaramuojau Dykai Savo Darbą Gyvartuojams Taisome Ant Išmokėsia.

Dr. R. & J. ZASULY Chirurgai-Dentistai 257 So. 2nd St. Brooklyn, N. Y.

kampas Havemeyer Antras ofisas 182 Flatbush Av. kamp. 5th Ave., Brooklyn. Du blokal nuo Pacific St. subway stoties ir du blokal nuo Atlantic Ave. subway stoties.

ATMINK SAVUOSIUS LIETUVOJ

SIŪSKITE PINIGUS LIETUVON PER

'LAISVĖS'

PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ

Pinigai, siunčiami per „Laisvės“ Pinigų Siuntimo Skyrių, pasiekia Lietuvą GREITAI ir SAUGIAI. „Laisvės“ Pinigų Siuntimo Skyrius rūpinasi GREICIAUSIAI IR PIGIAUSIAI pristatyti pasiūstus pinigus ten, kur ir kam jūs juos pasiuntėt.

Siųskit pinigus Lietuvon tuojau, nes kursas dabar yra tokis žemas, kokio dar niekad nebuvo. Jūsų doleris ten dabar labai daug reikš.

„Laisvė“ nedaro didelio pelno iš siuntimo pinigų Lietuvon, todėl, kad mūsų tikslas ne pasipelnyti iš to, bet pagelbėti „Laisvės“ skaitytojams ir šių mūsų draugams ir pritarėjams.

Taigi, norėdami pagelbėti savieciams Lietuvoj, visuomet kreipkitės prie „Laisvės“ Pinigų Siuntimo Skyriaus, o tuomi suėdysite pinigus, kuriuos permokėtumėte siunčiant per kitas agenturas, ir užtikrinsit jėgų pinigų GREITAI IR SAUGU PRISTATYTI.

Adresuokite:

LAISVĖ 46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

JUSŲ ARTIMIEJI LAUKIA JUSŲ PAGELBOS. JUSŲ DOLERIS JIEM DAUG GERŲ PADARYS!

Telefonas: Greenpoint 5812.

LIETUVIS DENTISTAS DR. A. PETRIKA

229 BEDFORD AVE., KAMP. N. 4-tos GATV., BROOKLYN, N. Y. Viršuj Daugros Valstinių

Valandos:

Nuo 10 val. ryto iki 12 val. Nuo 2 po pietų iki 8 val. Penktadieniais, sekmadieniais ir žvanyčių dienomis tik pagal sutartį.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y. TIESI KELIŲ LIETUVA

PER HAMBURGA PILIAVA ARBA LIEPOJŲ VAZIURKŲ VISI PARANBUO I TIESIŲ KELIŲ LIETUVA

Lietuvių vaziuojanti į Piliava, spienkia Lenkų juosta (karštoris).

Viena Trečia Klasė Padalinta į Kambarias Ant 2-ju, 4-rių, 6-šių ir 8-šių Lovų

ESTONIA Spalio S. S. LITHUANIA Spalio 1

iš New Yorke, Bostono arba Philadelphia ir HAMBURGA \$103.00 — PILLAVA \$106.00

MEMPH I LIETUVA — \$107.00 Mes apmokame gelžkelio bilietus iš Bostono Philadelphia iki New Yorke.

SERGANTI LIETUVIAI

Puslė, Inkstų, Skilvio, Kraujo ir Odos ligoms. Šitos ligos daugiausiai yra iš-platintasi tarp darbininkų; negyros skaidojimas, nuvargimas, nemiegojimas, alpumas, nervų sutimas ir priežasties nemums, arba kitokių kokių nors priežasčių. Jeigu jus esat ka tik atkelavę į šią šalį ir pradėjote sirgti, tai eikite po numeriu 140 E. 22nd St., New York. Ten yra Namai Sveikatos, kuriuose jūs galėsite pasakyti visus savo nesmagumus savo prigimtoj kalbol ir tapit išgaramuotu per Europos daktarus, kurie akiba lietuviškai. Namai Sveikatos yra įtaisyti jau net 30 metų tam atgal ir turi visus naujausios mados mediciliskius įrankius, įskaitant ir X-ray.

VISOKI PATARIMAI VELTUO NAMAI SVEIKATOS DR. L. LANDIS 140 E. 22nd St., NEW YORK, N. Y. Tarpe 3rd Ave. ir Lexington Ave. Ofiso valandos darbo dienomis nuo 9 ryto iki 10 vakare. Nedėdieniais iki 4 po pietų.

DARBININKŲ SVEIKATA

O-gas Mat. B., Lawrence, prašo suteikti jam darbininkų sveikatos dalykuo-

Klausimai.

1. Kas daryt, kad mano kaktą labai prakaituoja, kad net man nuo to plaukai by-

2. Kaip išsisaugoti apendicito?

Atsakymai.

1. Nusipirk vaistinėje formalino bonkute, sakysim, kiek 4 uncijas (angliškai ounces of formalin or formaldehyde solution). Įpilk į valgomąjį šaukštą formalino į kvortą vandens tuvilgęs šiame skiedinyje vilnės (vatos) šmotuką, sau kaktą ir kitas prakaituojančias vietas porą minučių per dieną. Tik žiūrėdamas, kad į akis to skiedinio nepatektų, nes tatau galkies plėveles kiek su-

2. Kad išsisaugoti apendicito, reikia laikytis šiek tiek dietos, išvengti per daug riebių maisto produktų, ypač daržovių, ankštinių valgių, bulvių yra neblogas daiktas, tik, jas verdant, nereikia dėti taukų, lašinių ar šiaip kokių riebalų bei alyvų, nes nuo to viduriams esti sunkiau. Kas mėgia riebius daiktus, tai tegul juos skyrium vartoja. Riebaluose virti, kepti bei spinginti valgiai sunkiai viduriuose susimala ir daug padaro žmogui žalos. Reikia taipgi vengti visokų mėsų, konservuotų valgių ir paštetų, gardesnių, kaip šaltaniosiai, virtiniai, blynai, tortai, bakbos ir kitokie sugadinti valgiai, bendrai šiečiai žinomi, kaip "pies", "cakes", "pastry".

3. Kad tas verstinas įstatymas yra tiesioginis pasityčiojimas ypač iš Amerikos lietuvių, kurie daugiausiai pasidarbo ir darbuojasi dėl Lietuvos nepriklausomybės, remdami tą judėjimą visais galimais būdais dar ir tada, kuomet išleidusieji tą įstatymą daugumoje ramiai garbino carus ir kaizerjus, būdami patenkinti jų juog-

4. Kad dauguma iš mūsų esame jau Amerikos piliečiai ir užsiregistravimas Lietuvos piliečiais ir dar paėmus pasą, pastatytą mus į pavojų, kaip nuo Amerikos valdžios, taip ir nuo darbdavių.

5. Kad dauguma iš mūsų yra atvažiavę dar iš po caro jungo ir patapę piliečiais dar prieš įsteigimą Lietuvos Respublikos, nes mes tada nemanėme grįžti į carų jungą.

6. Kad Amerikoje jau apie 2 metai siaučia didžiausia bėdarbė ir dauguma iš mūsų pirmiausia norų negalės užsimokėti tokią didelę bausmę ir bus priversti atsakyti nuo Lietuvos.

7. Kad mes, būdami tikri Lietuvos-mėtinės vaikai, per tą įstatymą atskiriame nuo savo motinos tik todėl, kad dėlėi bėdarbės, ligos, arba kitos kokios priežasties neužsimokėsime 10 dolerių. Dar nebuvo atsitikimo civilizuotame pasaulyje, kad vaikai būtų atskiriami nuo motinos už neužsimokėjimą 10 dolerių. Retai buvo tokių atsitikimų ir vergijos laikuose.

8. Kad mes, gyvendami maž daug laisvą šalį, abelnai, atpratome nuo visokių pasportų — pasų. Girdėdami apie laisvą Lietuvą, mes nemanėme apie cariškus pasportus. Tas patvarkymas persto mums laisvą Lietuvą visai kitokioj šviesoje.

9. Kad tas įstatymas, pagal paskelbimą Lietuvos atstovybės, yra visai kitokioj šviesoje. Reikia taipgi vengti visokų mėsų, konservuotų valgių ir paštetų, gardesnių, kaip šaltaniosiai, virtiniai, blynai, tortai, bakbos ir kitokie sugadinti valgiai, bendrai šiečiai žinomi, kaip "pies", "cakes", "pastry".

10. Kad mes, būdami tikri Lietuvos-mėtinės vaikai, per tą įstatymą atskiriame nuo savo motinos tik todėl, kad dėlėi bėdarbės, ligos, arba kitos kokios priežasties neužsimokėsime 10 dolerių. Dar nebuvo atsitikimo civilizuotame pasaulyje, kad vaikai būtų atskiriami nuo motinos už neužsimokėjimą 10 dolerių. Retai buvo tokių atsitikimų ir vergijos laikuose.

11. Kad mes, gyvendami maž daug laisvą šalį, abelnai, atpratome nuo visokių pasportų — pasų. Girdėdami apie laisvą Lietuvą, mes nemanėme apie cariškus pasportus. Tas patvarkymas persto mums laisvą Lietuvą visai kitokioj šviesoje.

12. Kad tas įstatymas, pagal paskelbimą Lietuvos atstovybės, yra visai kitokioj šviesoje. Reikia taipgi vengti visokų mėsų, konservuotų valgių ir paštetų, gardesnių, kaip šaltaniosiai, virtiniai, blynai, tortai, bakbos ir kitokie sugadinti valgiai, bendrai šiečiai žinomi, kaip "pies", "cakes", "pastry".

13. Kad dauguma iš mūsų esame jau Amerikos piliečiai ir užsiregistravimas Lietuvos piliečiais ir dar paėmus pasą, pastatytą mus į pavojų, kaip nuo Amerikos valdžios, taip ir nuo darbdavių.

14. Kad dauguma iš mūsų yra atvažiavę dar iš po caro jungo ir patapę piliečiais dar prieš įsteigimą Lietuvos Respublikos, nes mes tada nemanėme grįžti į carų jungą.

15. Kad dauguma iš mūsų yra atvažiavę dar iš po caro jungo ir patapę piliečiais dar prieš įsteigimą Lietuvos Respublikos, nes mes tada nemanėme grįžti į carų jungą.

16. Kad dauguma iš mūsų yra atvažiavę dar iš po caro jungo ir patapę piliečiais dar prieš įsteigimą Lietuvos Respublikos, nes mes tada nemanėme grįžti į carų jungą.

Protesto Rezolucija Prieš Liet. Valdžios Įvestąjį Registraciją

Teisybės Mylėtojų Vyrų ir Moterų Draugystė, Moline, Ill., priėmė susirinkime, 6 d. rugpjūčio, 1922. m., Turner Hall svetainėje, sekančią rezoluciją: Teisybės Mylėtojų Draugystė, apsvarsčius išleistą Lietuvos Steigiamoj Seimo (9 birželio, 1922 m.) įstatymą, pagal kurį visiems, gyvenantiems užsieny, lietuviams atimamos Lietuvos pilietybės teisės ir su tuo, žinoma, ir turtas, jei jie neužsiregistruos ir neišsims pasų ir neužmokės metinės duoklės 10 dol. už pirmus metus ir 5 dol. už kiekvienus sekamus metus, atrado:

1) Kad imti duokles iš žmonių, kurie gyvena svetimose šaly ir nesinaudoja iš Lietuvos valstybės nei kuomi, yra, abelnai, neteisinga.

2) Kad tas įstatymas daro gėdą Lietuvos Respublikai, skaitančiai save demokratine šalimi, nes panašūs priverstiniai įstatymai, su atėmimu pilietybės teisių ir turto, dar nebuvo vartojami nei vienoje iš civilizuo- tų šalių ir net didelis despotas, rusų caras, iš po kurio jungo mes išbėgome, nedrįso panašius įstatymus leisti. Dar po caro jungo mes važiuodavome po kelius kartus, bet niekas nekėsinosi atimti iš mūsų pilietybės ir tur-

3) Kad tas verstinas įstatymas yra tiesioginis pasityčiojimas ypač iš Amerikos lietuvių, kurie daugiausiai pasidarbo ir darbuojasi dėl Lietuvos nepriklausomybės, remdami tą judėjimą visais galimais būdais dar ir tada, kuomet išleidusieji tą įstatymą daugumoje ramiai garbino carus ir kaizerjus, būdami patenkinti jų juog-

4) Kad dauguma iš mūsų esame jau Amerikos piliečiai ir užsiregistravimas Lietuvos piliečiais ir dar paėmus pasą, pastatytą mus į pavojų, kaip nuo Amerikos valdžios, taip ir nuo darbdavių.

5) Kad dauguma iš mūsų yra atvažiavę dar iš po caro jungo ir patapę piliečiais dar prieš įsteigimą Lietuvos Respublikos, nes mes tada nemanėme grįžti į carų jungą.

6) Kad Amerikoje jau apie 2 metai siaučia didžiausia bėdarbė ir dauguma iš mūsų pirmiausia norų negalės užsimokėti tokią didelę bausmę ir bus priversti atsakyti nuo Lietuvos.

7) Kad mes, būdami tikri Lietuvos-mėtinės vaikai, per tą įstatymą atskiriame nuo savo motinos tik todėl, kad dėlėi bėdarbės, ligos, arba kitos kokios priežasties neužsimokėsime 10 dolerių. Dar nebuvo atsitikimo civilizuotame pasaulyje, kad vaikai būtų atskiriami nuo motinos už neužsimokėjimą 10 dolerių. Retai buvo tokių atsitikimų ir vergijos laikuose.

8) Kad mes, gyvendami maž daug laisvą šalį, abelnai, atpratome nuo visokių pasportų — pasų. Girdėdami apie laisvą Lietuvą, mes nemanėme apie cariškus pasportus. Tas patvarkymas persto mums laisvą Lietuvą visai kitokioj šviesoje.

9) Kad tas įstatymas, pagal paskelbimą Lietuvos atstovybės, yra visai kitokioj šviesoje. Reikia taipgi vengti visokų mėsų, konservuotų valgių ir paštetų, gardesnių, kaip šaltaniosiai, virtiniai, blynai, tortai, bakbos ir kitokie sugadinti valgiai, bendrai šiečiai žinomi, kaip "pies", "cakes", "pastry".

10) Kad dauguma iš mūsų esame jau Amerikos piliečiai ir užsiregistravimas Lietuvos piliečiais ir dar paėmus pasą, pastatytą mus į pavojų, kaip nuo Amerikos valdžios, taip ir nuo darbdavių.

10) Kad, jei ištikrųjų norėta sužinoti skaičių Lietuvos piliečių, tai buvo reikalinga išleisti ne verstina, su duoklėmis patvarkymą, bet laisvą ir be jokių duoklių; tuomet pačios Amerikos lietuvių draugijos būtų užregistravę visus, norinčius grįžti į Lietuvą.

Todel, pasiremiant viršpaminėtais išvedimais ir pažymėdami tą faktą, kad jau ir dabar Lietuvos Atstovybė už mažiausią patarnavimą ir palidijimą lupa po 5 ir 10 dol. ir nežada ir ant toliau, įvedus tą įstatymą, atsakyti nuo tų lupimų, išreikšdami savo neuzsiregistravimą Lietuvos Atstovybe Amerikoje, vienbalsiai, nutariame:

Reikalauti Lietuvos Steigiamoj Seimo tą įstatymą atšaukti, kaip galima greičiau. Taipgi nutariame šį tarimą pasiūsti Lietuvos Steigiamajam Seimui ir jo nuorašą Lietuvos Atstovybei Amerikoje.

Teisybės Mylėtojų Draugystės Komitetas: S. Janulis, B. G. Dauchinskis ir J. Veris.

MARGUMYNAL (Tąsa nuo 8-čio pusl.)

metė Hardingo sąlygas; bet jis "didžiąją lazda" vartoja ne prieš savininkus, tik prieš darbininkus.

Hardingas atviras kapitalo tarnas; sunku buvo ko geresnio iš jo ir tikėtis. Bet Gompersas—Gompersas dėdasi dideliu gynėju darbininkų reikalų, jų prieteliu. Jis ir kiti Federacijos vadai irgi turi "didelę lazda". Ta lazda — tai visuotinis streikas. Ar jie ima ją į darbą prieš kapitalą ir prieš jo tarnus Washingtonė? Ne. Kada darbininkai užsimoja, tąja lazda ant kapitalo ir jo valdžios, tai Gompersai ir Gompersukai, viens už kito, skubinasi nutverti už lazdos, kad jiniai nesmogtų į kaktą kapitalistam ir jo agentam.

Gompersai ir Gompersukai, Hillkūitai ir Hillkūitukai, Grigaičiai ir Grigaitukai — visa ta geltonoji šaika leidžia "didžiąją kapitalistų lazda" vanoti darbininkus; bet jie šventai saugoja, kad darbininkų vėzdą — visuotinis streikas — nepasveikintų kapitalą ir jo bernus.

V. T.

ALD.L.D. REIKALAI

ALD.L.D. III-čio APSKRIČIO REIKALAI.

Šio apskričio ribose yra draugų, kuriems dalia žaisti su referendumais. Nors šiais laikais referendumo reikalas siaurinamas visais atvejais, tačiau kaip kam įrodė, kad ir menkiausias vertės turintis reikalavimas išdėsti referendumu. Rodos, kad nebūtų, kas naudingėnio svarstytų kuopą susirinkimuose.

Štai neseniai ALD.L.D. 3-čio Apskr. konferencijoj nutarta laikyt sekanti, t. y. metinė konf. Bridgeporte. Hartford draugai užprotestavo prieš tokį konf. tarimą. Dabar, remiantis paties Apskr. konstitucija, Apskričio raištininkas priverstas siūninti kuopoms blankas visuotinam narių nubalsavimui ar sekanti apskr. konferencija turi būti Bridgeporte, ar ne. Žinoma, kuopose kils bereikalingi "malimai" apie konf. vietą. Kaip kurioj kuopoj dar gali būti smarkių ginčų tame klausime. Delko? Ant blankų nesakoma priežastis užprotestavimo prieš tą konferencijos tarimą. Na, ar čia ne kaip ma-

žų vaikų norėjimas žaisti referendumu.

Daleiskime, jei 68 kp. nariai argumentuotų tuomi, kad Bridgeportas nuošali vieta konf. laikumui, o Ansonia, kuri po Bridgeporto daugiau balsų gavo, arba kokią kita vieta geresnė, ištikrųjų, su tuo nieko blogo įrodyt negalėtų. Atsiminkime, kad New Britain taipgi nuošaliai, o konfer. jau laikyta ir draugai bridgeportiečiai prieš tokį vietos paskyrimą neužprotestavo. Jie gerai žinojo, kad tai menkos vertės dalykas, tai viena. O antra, jeigu pirmiaus silpnos kuopos, kaip Bridgeport, pajėgė pasiųst delegatus į tolimesnes vietas, tai 68 kp. tikmes, išreikšdami savo neuzsiregistravimą kuopa visam apskrityje. Atsitikime, kad visuotinas narių balsavimas ir nutart atšaukt konf. tarimą, bet vistiek reikia tikėtis, kad po ateinančios konferencijos kita konferencija nutars laikyti Bridgeporte. Tai kam dabar tas laikas gaisint tais bereikalingais tarimais? Mano supratimu, turėtų visos kuopos balsuoti už tą konferencijos tarimą. Tuom parodysimė visiems, referendumą laikantiems kaip žaislą, kad mes galime priimt už gerą pereitos konf. tarimą. Tada visi žinos, kad "zabovos" tik vaikams tinkamos.

Todel dar kartą sakau, balsuokite už pereitos konf. tarimą laikyt sekančią konf. Bridgeporte.

V. J. Valaitis.

KORESPONDENCIJOS

PHILADELPHIA, PA.

Iš Joint Boardo ir A.C.W. of A. 138 Lokalų Susirinkimų.

14 d. rugsėjo įvyko Joint Boardo susirinkimas, kuriame dalyvavo delegatai nuo 7 lokalų ir Joint Boardo valdyba, kas sudarė apie 54 žmones. Atidarius susirinkimą pirm. Weels ir perskaitys protokolą sekr. Goreyn, sekė skaitymas laišku, kurių buvo gana daug nuo visokių organizacijų. Vienas laišku buvo prištutas nuo Socialistų Partijos. Laiške buvo pažymėta, kad atvažiuoja iš Francijos "marksistas" Longuet, didelis veikėjas darbininkų tarpe, ir kad Phila. Joint Boardas surengtų jam vienas prakalbas. Už prakalbas, pasakytas del "darbininkų labo" reikės užmokėti \$250. Susirinkime esantieji delegatai pasiūkė ir nutarė pasiūsti laišką į Board of Directors, kad ir tie pašiuoktų. Nuo savs turis pasakyt, kad iš delegatų nesirado nei vieno, kuris būtų stojęs už surengimą prakalbų tam socialpatriotui. Tas pagirtina. Nusibankrutavęs įtakoje tarpe Francijos darbininkų, tas socialpatriotas sumanė aplankyti Ameriką su prakalbotomis, kad pasipin-gauti, imant po \$250 už prakalbas. Ir tai vis del "darbininkų labo." Ar čia ne pasityčiojimas iš darbininkų?

Toliaus sekė Board of Directors raportas, iš kurio paaiškėjo, kad B. D. nutarė užpneu-meruoti į unijos ofisą "The Worker", Darbininkų Partijos organą.

J. Vasikonis, lietuviškas kontraktorius, nubaustas ant \$50 už emimą darbo iš neunijinės firmos, kurioje dar streikas tebesitęsia.

B. D. rekomenduoja Joint Boardui, kad iš J. B. būtų išrinkta komisija studijavimui Hoffmano preserių mašinų, nes jos žada išmesti iš darbo gana daug preserių.

Joint Boardas priėmė Board Direktorių raportą, Komisiją išrinko iš 5 narių, kurie studijos Hoffmano ir kitas įvairias mašinas kriaučių pramonėj ir teiks patarimus, kas reiks daryti Joint Boardo susirinkimui.

Manadžeris Kozlovsky išdavė

(Tąsa ant 5-to pusl.)

Phone: 4711 Market.

PETER SMITH
Real Estate Broker
54 Academy St.
NEWARK, N. J.

Pardodu namus ir lotus, skolinu pinigų ant lengvų išlygų ir duodu visokius patarimus atsilankiusiems visai VERTUI. Visi lietuviai norinti įsigyti kokią nors nuosavybę, visuomet kreipkitės pas mane, o visuo- met gausite gerą ir teisingą PATARNAVIMĄ.

AR ESI TIKRAS SAVO AKIŲ GERUMU?

Ar esi užtikrinęs, kad akimis, kuriuos nesioji, yra išlikusios tavo akim?

PERSITIKINTI ATEIK PAS MEDOFF OPTICAL CO. 830 Manhattan Avenue BROOKLYN, N. Y.

Valandos: Nuo 10 ryto iki 8:30 vakar. Telephone: Greenpoint 4086 (Priešais Greenpoint "Teatra")

KNYGOS ATPIGINTOS

Knogos Vardas	Kaina	Atpiginta
Ką Kiekvienu Motina Privalo Žinoti	25c	15c
Moteris ir Jos Ekonominis Padėjimas	20c	10c
Kūdikį Priežiūra	25c	15c
Scimyna Seniau, Dabar ir Ateityj	15c	10c
Scimyna Socialistinėj Darbininkų Valstybėj	10c	5c
Rusijos Revoliucijos Istorija	\$1.00	75c
"M. B." Kompletas 1916—1917 metų	2.50	1.25
"M. B." Kompletas 1918 metų	2.50	1.25
"M. B." Kompletas 1919 metų	2.50	1.25
"M. B." Kompletas 1920 metų	2.50	1.25
"M. B." Kompletas 1921 metų	2.50	1.25

Sios visos knygos yra atpigintos nuo 1 d. Spalio iki 1 d. Lapkričio, 1922 metų.

Visi agentai nepraleiskite šios puikios progos, pasinaudokite jaja, nes tokios progos retai pasitaiko. Ant visų virš minėtų knygų agentam duodame 25 nuob.

VISI PASISKUBINKITE SU UZSAKYMAIS.
Siųsdami užsakymus adresuokite taip:

"MOTERŲ BALSAS"
46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

ATGAUKITE SAVO SVEIKATĄ TEN, KUR DAUGELIS KITŲ ATGAVO

JEIGU JUS KENČIAT nuo nervų sutrimo, kvailio, silpnumo, prastos atminties, nervų silpnumo, bėmėgės, skaudėjimo sprando ir nugaros skaudėjimo, reumatizmo, gerklės skaudėjimo, skilvio nemal-gumo, vidurių nedirbimo, aptraukto liežuvio ir vidurių užkietėjimo—**ATEIKITE PAS MANE.**

NAUDOJAMA MODERNISKA METODA

Jeigu nesigydytė pirm, tai ilgiau nevil-kink. Ateik del iš-egzaminavimo VEL-TUI. Aš turio 24 m. patyrimą ir prakti-kos gydymė chroni-kos ir nervų ligų. Ypatiausiai gydysiu Jūs su kiekvienu at-silankymu.

Ofise Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak.

Dr. LEWIS

Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 p. m.

120 East 29th St., Tarpe 4-tos ir Lexington Ave., New York, N. Y.

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ

(Inktų, Puslės, Prostato ir t. t.)
SPECIALISTAS TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS.

Dr. ZINS išgydo visokias chroniškas ligas, nervų sutrimą, širdies, plaučių, skilvio, kepenų, inkstų ir kitokias pavojingas ligas.

MOTERYSI!
Išegzaminuojame Dykai

Žmonės, kurie serga nusilpimu ir jau neturi vilties pasveikti, bus gydomi ypatingai. Liga tikrai bus pralaimėta ir sveikata sugražinta.

Ateikit ir reikalaukit išegzaminuoti Veitai. Niekas jums nekainuos būti išegzaminuotu per Dr. ZINS. Jo gydymo kainos yra labai žemos. Daugelis sergančių važiuoja net šimtus mylių, idant tapti išgydytais. Visoki ištyrinėjimai yra daromi, kraujas egzaminuojamas su lyg Wassermano sistema. Taipgi yra daromi kraujo išir-kimai.

Dr. ZINS
110 EAST 16-th ST.
TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE
NEW YORK, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakarė.
Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

KORESPONDENCIJOS

(Tąsa nuo 4-to pusl.)

raportą, pažymėdamas, kad jis turįs labai daug darbo. Su unija susiteikusių šapų yra nemažai skaičius. Kadangi dabar yra plėšėjų sezonas, tai bruslotų ir kelnių šapų nedirba pilnai laikui, bet prasidėjus kaitų sezonui, ten darbas pagerės. Raportas priimtas.

Markovitz rekomendavo J. Boardui, kad 23 d. rugsėjo būtų paskutinė savaitė mokėjimui assementų, nes vis didėja skaičius narių, atsisakančių mokėti assementus. Jis mano gauti pinigų apmokėjimui įvairių bilų advokatams ir dėl pagalbos iš generalės raštines. Nutarta, kad 23 rugs. būtų paskutinė savaitė mokėjimui assementų. Sekė raportai iš lokalių. Pasirodė, kad nėra nieko svarbaus, todėl nutarta susirinkimą uždaryti.

15 d. rugsėjo įvyko 138 skyriaus susirinkimas. Į susirinkimą atsilankė apie 60 narių. Susirinkimas tęsėsi iki 1 valandos nakties. O kas nutarta? Nugi priimta raportai Executive Boardo, Joint Boardo ir Board Direktorių.

Siame susirinkime buvo skaitytas laiškas nuo Chicago 269 Lokalo A.C.W. of A. Mat, apie porą savaičių atgal čia norėjo prisirašyti prie unijos Jos. Kusmickas-Uktveris, kurį Markowitz pasamdė už organizatorių lietuviams kraučiams. Bet pradėjus eiti įvairiems paskalams, prisijėjo daryti tyrinėjimus. Kadangi viršminėta ypač atvažiuo iš Chicago, Ill., todėl išrinkta komisija iš E. B., kuri parašė laišką į Chicago amalgamėtus ir gavo nuo unijos atsakymą, po kuriuo pasirašo 269 lokalo sekretorius ir biznio agentas. Laiške nurodoma, kad viršminėtas žmogus yra nusikarėdė labai daug žmonių, pardavinėdamas įvairius "spešėly" sėrus po šimtinę ir žadėdamas už 3 mėnesių po \$75 nuosimčių. Bet kada tuos agentus pradėjo valdžia areštuoti, tai vienas iš jų (J. Kusmickas) atsidūrė net Phila, ir dar prisitaikė prie kraučių už organizatorių. Buvo prieš jį ir kitokių užmetimų. Laiške liepiama apsaugoti nuo tokių "organizatorių". (Būtų gerai, kad "Laisvės" redakcija paaiškintų biskį apie tuos spešėlus, nes nekuriems neaišku). Prie to Chicago draugai žada apie šį viršminto agento susirinkimui, tai kalbama reikalingi ir nereikalingi klausimai ir reikia sugaisti daug laiko veltui. Mes, draugai, būtinai turime eiti prie geresnės tvarkos susirinkime, nes kitaip mes ir vėl pakrikdysime lokali tuščiais savitarpiniai ginčiais.

Kadangi reikalų radosi labai daug, todėl likosi nutarta sušaukti lokalo ekstra susirinkimą, o E. Boardas turės išdirbti taisykles, kas turės būti svarstoma susirinkime. Kaip ten nebūtų, bet jau matosi, kad pradžia naudingam darbiui mūsų unijoje jau artinasi.

A.C.W. of 138 Lokalo Korespondentas.

Nuo Redakcijos. — Per porą metų Chicago darbuotojai tūli "finansieriai" — Harringtonas, Bischoffas ir kiti. Jie turėjo savo agentelius. Ties agenteliai vaikščiodavo po tamsių žmonių stubas ir vilodavo iš jų pinigų, pasakodami, kad Harringtonas ar kokis kitas pana-

šus "perkupčius" moka labai didelius nuosimčius. Sako, jei jūs paskolinsite \$100 ar daugiau ant kokių kelių (3, 6, 8 ar 9) mėnesių, tai už paskolintą šimtą dol. gausi \$100 nuosimčių, vadinasi, po kelių mėnesių jau "turėsi" du šimtu dolerių. Žinoma, buvo tokių atsitikimų, kad, del geresnio išgarsinimo to "biznio", tie agentai užmokėdavo vienam kitam skolininkui šimtą už šimtą. Tada dar daugiau atsiradavo tamsių godišių, kurie skolindavo savo pinigus tiems agentams ant "didelių" nuosimčių. Tas visas "monkibiznis" vadinosi "spešėlais". Mat, agenteliai, skolindami nuo žmogaus pinigų, pasakodavo, kad jų "bosui" (Harringtonui arba Bischoffui) reikia pinigų ant greitųjų ir todėl, girdi, jis moka tokius didelius nuosimčius už tokių trumpą laiką.

Bet tokis tamsių žmonių kišenių kraustymas negalėjo ilgai tęstis. Kurie skaito laikraščius, be abejo, atsimena, kad su virš puse metų atgal Chicago buvo padaryta ablava ant tokių "finansierių". Valdžia, rodosi, jų nenubaudė, bet žmonių pinigai žlugo.

THROOP, PA.

Draugės E. Kumskienės Laiškas. Neseniai čia pasimirė draugė E. Kumskienė. Velionė priklausė prie ALDLD, 113 kuopos. Buvo laisvų pažiūrų.

Prieš pat mirtį josios seserys ir kitos moterės, prisilaukiančios senų prietarių, dėjo pastangas, kad būtų pašauktas kunigas, bet jų tas užsilpimas nuėjo niekais. Velionė pasimirė be jokių "šventų" patepimų ir prietarių. Tada fanatikės moterės pradėjo rėkti, kad šermentys yra ne žmogaus, bet "gyvulio". Bet nežiūrėnt fanatikų riksmų, velionė Kumskienė suvažiuo lydyti apie 20 automobilių. Reiki, ji turėjo daugelį gerų draugų.

Kumskiai turėjo nusipirkti sklypą žemės tautiškos kapinėse. Kadangi pati velionė prieš mirtį reikalavo, kad ji ten būtų palaidota, todėl nutarta ją palaidoti tose kapinėse. Bet čia vėl susidurta su keblumais. Tai vis fanatikų zurėjimas. Kad numalšinūs fanatikus, įnešta kūnas į tautišką bažnyčią. Čia kun. Gritėnas, pažiūrėjęs į velionies karštą, atsidusęs pradėjo prakalbėti. Sakė, aš jos "nesudysiu", tegul ją sudina dievas. Paskui pradėjo nurodinėti, kad velionė ir jos vyras buvo netikinti ir liepė vyrui grįžti prie tikėjimo. Čia jis dar paniekino netikinčius žmones. Tai labai negražiai pašielė kun. Gritėnas. Tai ne pamokslas buvo, o agitacija prieš netikinčius žmones.

Draugė Kumskienė paliko dideliam huliudime savo vyrą ir tris valkučius. Lai būna lengva velionei šios šalies juoda žemelė. K. Draugelis.

ROSELAND, ILL.

Parapijos "Revolucija". Čionai avelės sukilo prieš savo "ganytoją", kun. Lapelį. Dailukas štai kame. Tūli laiką atgal, kun. Lapelis išvažiuo Lietuvon pasižmonėti. Parapijonai išleido iškilmingai, net ant laivakortės sumetė. Bet vėliaus apsižiūrėjo, kad yra per daug bilių neatomokėtų. Tuom tarpu jo vietininkas pasidarė labiau prieinamas — viską patarnauja pudykiai. Tai parapijonai nutarė jį pasilikti, o Lapelio neįsileisti, kuomet jis parvažiuos. Bet visai netikėtai (net slapta) sugrįžta Lapelis. Avelės sukruko, bet biznieriai su Lapeliu. Jo vietininkas pasitraukia. Bilos, palikusios per "klaidą" (?—Red.), pataisomos: galutinai susitaikymui jis buvo bešaukiąs susirinkimą 10 d. rugsėjo. Tik patyręs, kad tą susirinkimą nori padaryti prieš

ją, atšaukė bažnyčioje. Bet parapijonai rinkosi ir gana. Ne gaudami laikyti "gero" susirinkimo, pradėjo parašus rinkti. Čia tūli S. apiuolė suorganizuotų kumučių tuzinas ir pradėjo kultū lietsargiais; kitos net plytgaliais paleido pakulnį ir nulydėjo čielą bloką. Bet tuomi Lapelio šalininkai dar labiaus susikompromitavo, ir aišku, kad jam reikės nešdintis laukian. Čia vienas apsiirėškimas geras, kad daugelis parapijonų pamatė, jog parapija yra lygi kitam bizniui ir daugiau nebeprigulėsia. Lapė.

PHILADELPHIA, PA.

Iš F. R. Plumb Dirbtuvės. F. R. Plumb dirbtuvė yra plieno dirbtuvė, kurioje gamina kirvius, plaktukus, pielnikus ir kitokius įrankius.

Daugiausia dirba lietuviai, lenkai, negrai ir anglai. Darbininkai yra neorganizuoti. Išnaudojimas didelis, nes veik visai dirba nuo šmotų. Algas gana mažas; didžiūma darbininkų uždirba tarpe 15—17 dol. savaitė. Todėl pastaruojų laikui biskį palengvėjus darba gauti kitur, pas Plumb darbininkai nesilaiko. Kol dar moka dienių algą (dieninę algą moka per kelias savaites, kol darbininkas pramoksta darba), tai dar darbininkai padirba, gi vėliau numeta.

Neseniai išnaudotojas pakėlė 20% algos, bet tas mažai pagerino darbininkų kasdieninį gyvenimą.

Darbas nesveikas. Daugelis darbininkų praranda sveikatą ir suserga. Plumb yra įsteigęs del darbininkų "labo" fondą, į kurį gali įdėti kiekvienas darbininkas tam tikrą dalį savo uždarbio. Užtat, reikalui esant, darbininkas gali atsimti ir dar gauti paskolą nuo išnaudotojo. Čia tai yra kilpos. Kuris darbininkas pradeda mokėti, jis jau sėve prisiriša prie kompanijos. Darbininkas tada jau vergauja, dirba, kad atidirbtų tą paskolą, o ta skola vis auga ir auga. Sykį darbininkas papuolęs į tas kilpas, jau jam yra sunku iš jų ištrūkti. Darbininkai turi apsaugoti tų "fondų".

Pastaruojų laikui iš priežasties darbininkų nesilaikymo, darbdaviai buvo sumanę versti darbininkus dirbti viršlaikį. Nesusipratę darbininkai džiaugėsi, kad gaus "dirbti ilgiau" (manė uždirbs daugiau). Gi progresyviškesni darbininkai nedirba. Jų šalininkų skaičius auga.

Turi darbininkai pradėti organizuotis ir kovoti prieš išnaudotojus už trumpesnes darbo valandas ir didesnę užmokesnį, už panaikinimą darbo nuo šmotų, už įvedimą geresnių darbo sąlygų.

Svarbiausia, darbininkai turi pradėti organizuotis, nes tik organizuoti pajėgs kovoti ir pagerinti savo kasdieninį gyvenimą. Volga.

HARTFORD, CONN.

Gėlių Diena Baduoliams. 16 d. rugsėjo F. of S. R. vietinis tarptautinis skyrius surengė gėlių dieną del baduončių Rusijos žmonių. Buvo parduvinėjama gėlės ant gatvių ištiesa dieną. Daugiausia šiame darbe pasidarbo lietuviai ir žydai. Auksurinkta \$548.88. Išlaidų bus visai mažai. Visas gėles gavome veltui. Mat, nutarėm atsikreipti į tuos, kurie augina gėles. Jie ir paaukojo. Būtų surinkta daug daugiau, bet tą pačią dieną parduvinėjo ir streikuojanti darbininkai.

Mat, miesto majoras išdavė leidimą ir vieniems ir kitiems, ir nei vieni, nei kiti nežinojo iki tol, iki pradėjo parduvinėti gėles. Reikią, įvyko nesusipratimas. Bet visgi buvo pasekmės neblogos. Visiems dirbusiems

ta dieną — varde baduolių — aciū.

LAWRENCE, MASS.

Darbai Pagerėjo. Pasibaigus medvilnių audinių streikui, daug pagerėjo darbai ir susimažino žymiai bedarbiai ir susimažino žymiai bedarbiai, kurių buvo pusėtinai skaičius. Kurias dirbtuves buvo palietęs streikas, tai po streiko buvo galima ir naujam darbininkui gauti darbas, nes laike streiko daugelis darbininkų prasišalino: išvažiuo į Europą, į kitus kraštus ir t.t., o skebų neperdaugiausia buvo, tai nežemė daugelio streikių vietų. Tai ir buvo galima gauti darbas (daugelis ir gauti). Bet greitai darbai užsipildė. Dabar ir vėl sunku gauti, nes pradėjo iš kitų miestų grįžti tie patys darbininkai.

Buvo rašyta laikraščiuose, kad Pacifico darbininkai gaus seną algą nuo 2 d. spalio, bet kaž kas užėjo bosams, kad dabar jie moką seną algą nuo 1 d. rugsėjo. Viena Didelė Unija (O. B. U.) dabar smarkiai darbuojasi. Laiko susirinkimus ant gatvių, — visur, kur tik yra progą, 17 d. rugs. buvo masinis susirinkimas miesto sode. Buvo geras būrys klausytojų. Sakė prakalbą Ben Legere. Darbininkai dabar turėtų susiorganizuo-

Taupyk Del šitą Brangią Leibelį Dovanų

KLAUSK SAVO GROSERNINKO del

MAGNOLIA IR STAR PIENO

VARTOK JI VISADOS KUR PIE-NO AR CUKRAUS REIKALINGA

Vartok Ji Visados Kur Pieno Ar Cukraus Reikalinga

UZ LEIBELIUS GALESI GAUTI PUKIŲ DOVANŲ NAMU PAPAUSIMUI

Rašykite i bile kurį ant kitos pusės šio leibelio adresu del paveikluoto katalogo

"Apsimoka leibelus taupyti"

Taupyk Del šitą Brangią Leibelį Dovanų

LIETUVIAI, NORINTI PIRKTI RAKANDUS (Furniture) TEMYKITE!

Mūsų visas stakas turi būt išparduotas į porą savaičių, nepaisant didelių nuostolių, delei taisyimo viso namo. Bet šita progą trumpa, vienok pirkėjams neša didelę naudą.

Štai viena iš daugelio iliustracijų.

GALITE GAUTI KAS TIK REIKALINGA Į STUBĄ PRISTATOME SAUGIAI Į BILE DALĮ MIESTO VISAI Veltui.

DUODAME IR ANT IŠMOKEJIMŲ.

MACYS BROS. FURNITURE CO.

198-200 GRAND ST., TARPE DRIGGS IR BEDFORD AVE. BROOKLYN, N. Y.

ti, kad paskui nerelkėtų vėl ai-

manuot. "L.", Koresp. Ez-Streikiotis.

ŽINIŲ ŽINELĖS

Washingtonas. — Jungtinių Valstijų Prekybos Rūmas (Chamber of Commerce) pradėjo veiklą kampaniją prieš angliakasių streikus. Nori užkirsti kelią tokiem streikam ateityj. Kursto "publiką" prieš streikus. Tuo tikslu veikia išvien su prekybos rūmais atskirose valstijose ir miestuose.

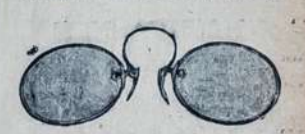
East Liverpool, Ohio. — Puodų Lipintojų Brolija š. m.

(unija) paskelbia streiką nuo rugsėjo 30 dienos. Ji turi 7 tūkstančius narių visoje Amerikoje. Reikalauja pridėti 7 nuosimčius darbo mokesnio. Darbdaviai atsisakė.

Ryga. — Iš čia praneša apie areštus kyšių emėjų Maskvoj. Sovietų vyriausybė areštavusi 200 valdininkėlių Maskvoj gelžkelių stotyse už kyšių emimą.

Maskva. — Generalis sekretorius Raudonųjų Profesinių Sąjungų Internacionalo praneša, kad to Internacionalo kongresas lieka atidėtas iki lapkričio 20 d.

OKULISTAS

J. FREIMAN 703 GRAND STREET

netoli Graham Ave. BROOKLYN, N. Y. Akys Išgaminuojamos Per Medicinos Doktorą

Ofiso Valandos: Darbo dienomis (išskyrus šventadienius) nuo 11 iki 12 dienos, nuo 3:30 iki 6 val. vakare. Utarninkais ir ketvirtais iki 7:30 vakare. Kraustavė aisdaro 9 val. ryte.

DR. A. J. KARALIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3303 So. Morgan Street, CHICAGO, ILL.

Telefonas: Boulevard. 2160 Valandos: Nus 9 iki 12 val. dienos ir Nus 2 iki 9 val. vakare.

DR. C. K. CHERRYS

LIETUVIS DENTISTAS X-Spinduliai. 2201 W. 22nd ir So. Leavitt Sts. CHICAGO, ILL. Telefonas: Canal 6222. Val.: nuo 10 iki 12 ir nuo 1 iki 8

Automobilių Mokykla

146 W. 56th STREET New York City

Jeigu jūs norite tapti geru mechaniku — "soferiu", jeigu jūs norite uždirbti nuo \$30 iki 40 į savaitę, tai kreipkitės į mūsų lietuvišką mokyklą. Čionai jūs galėsite išsimokyti pilnai automobilio amato. Mes turime 8 sistemas mokymui automobilių mechanizmo, su kurių pagalba lengvai ir greitai išsimokinsite savo mokymus, kaip valdinti automobilius taip ir greitai juos sutaisyti. Mūsų mokymams lietuviškai. Kuriam teigiam apie keturias savaites. Mes užtikriname soferio "laisvius" ir suklekome vietą. Mokykitės gerų lietuviškoji mokykloje. Lietuvis mokytojas ir instruktorius.

KAS NORITE PIGIAI PIRKTI NAMŲ TAI VISADOS EIKITE PAS

J. VASTUNAS Real Estate Co.

154 GRAND ST., BROOKLYN. Mes aš turiu labai daug namų ant partavimo Brooklyno mieste ir priemiestuose: Ridgewood, East New York, Jamaica, Maspeth ir Flatbush. Iš daugumos kelintas yra labai pigių, todėl kurie manote pirkti namus, tai turėsite gera progą pasipirkti pigiau. Taipgi kas pas mane pirkis, tas bus aprūpinas kuogeriausiai ir po priežiūra geriausio advokato. Taipgi aš parduodu visokios rūšies biznus: buterones, grosernes, restoranus ir kraučių dirbtuves. Kas pirkis pas mane, tas SUCEDYS DAUG PINGŲ

Telephone 2320 Greenpoint.

J. GARŠVA

GRABORIUS - UNDERTAKER

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Išbaunauoja ir laidoja amiraisius ant visokių kapinių. Parsnamdau Automobilius ir Karetas Veselijoms, Krikštynoms ir kitai pasivažinėjimams. 151 Bedford Ave., 264 Front St. Brooklyn, N. Y.

VISŲ ŽINIŲ

Geriausios Williamsburg's RUSIŠKOS IR TURKIŠKOS MAUDYNĖS

274 So. 1st St., netoli Marcy Ave. BROOKLYN, N. Y. Telefonas: Stagg 1247

F. Telitelbaum, Savininkas. MAUDYNĖS ATVIRO KIEKVIENA DIENA

UTARNINKAIS, tai specialūs moterų diena. Atsilankykite peritilinti.

KORESPONDENCIJOS

NASHUA, N. H.

Iš Streiko Bėgio.

Streikas tvirtėja. Mes, Nashua'ės, audinių darbininkai, streikuojam jau aštuntas mėnesis. Iš pradžių viskas ėjo gerai. Visi laikėms kovos lauke ir sakėme, nepasiduosim iki kompanija sugrąžins mums tą, ką mes turėjom pirm streiko. Kompanija pasiryžo numušti dvidešimts nuosimčių algos ir pailginti 6 val. darbo savaitę. Per penkis mėnesius laikėms gana patvyrdingai. Streiklaui visi mažai buvo. Bet vėliaus atsirado keletas streiklaui. Kompanija pradėjo garsinti, kad jau dirba pusė darbininkų ir tuoj turėsime pilnai. Daugelis streikierių nustojo vilties ką nors laimėti. Pradėjo eiti streiklaui. Ypatinai lietuviai su lenkais pradėjo streiklaui, kas dar labiau nupuldė energiją streikuojantiems. Kiti pradėjo sakyti, kad streikas jau pasibaigė, tai yra, jau sulaužytas. Bet peritai panedėlį, 11 d. rugsejo, kompanija pagarsino, kad jau grąžina 20 nuos. algos. Dabar kovojam tik už valandas ir tikim laimėti, nes streikierių upas pakilo. Stengiamės dabar ištraukti dalį darbininkų, kurie, suklaidinti įvairių provokatorių, nuėjo streiklaui.

Draugai darbininkai, argi jums negaila palikti savo brolius darbininkus kovos lauke, su kuriais sykiu išėjot streikuoti. Dabar jus mus išdėvėte. Bet dar galima jūsu klaidą atitaisyti, tik nekite streiklaui. Mes jūsu už viską dovanosim, tik stokite sykiu su mumis. Jau matote, kad kompanija svyruoja. Dar pasispauksime ir į šeimaine laimėjotais.

Nashuaos Streikieriai.

VIETINĖS ŽINIOS

Nepamirškite Svarbių Diskusijų apie Lietuvą.

Atėnančio panedėlio vakare, Empire svetainėje, kampas Lorimer ir Ten Eyck St. bus svarbios diskusijos apie Lietuvos valdžios paskelbtą registraciją Lietuvos piliečiams Amerikoje. Lietuvos valdžia ne tik nori suvaržyti visokiais pasportais arba registracija čia gyvenančius liet. piliečius, bet taipgi nori iš jų prievarta išplėsti po \$10. Amerikoje gyvenanti Lietuvos piliečiai turi pasipriešinti tokiam Lietuvos valdžios išnaudojimui. Bet kaip jie turi pasipriešinti prieš tokius pančius? Šitas klausimas bus diskutuojamas šiose diskusijose. Ten turės progą kiekvienas išsireikšti, ką jis mano apie tą registraciją ir kaip galima užbėgti už akių tokiam bjauriam Lietuvos valdžios žingsniui. Taigi diskusijos bus svarbios ir todėl į jas turi ateiti kiekvienas, kurį tik paliečia ši registracija.

Komitetas.

Teisėjams Moka Dideles Algas iš Ubagų Fondo.

Kontrolierius Craig, dalyvaudamas Apropavimo Tarybos susirinkime, kur buvo daugiausiai kalbama apie milžiniškas išlaidas, pareiškė, kad miestas turės atleisti tūkstančius dieninių darbininkų, jeigu jis vėl bus priverstas mokėti didesnes algas pavietų teisėjams.

Craig tatau pareiškė, kuomet pas tarybą atėjęs iš Brooklyno pavieto teisėjas G. W. Martin pareikalavo, kad pavietų teisėjams būtų pakeltos algos nuo \$12,000 iki \$17,000. Kontrolierius nurodė, kad perreiktas metais legislatūra perleido įstatymą, verčiantį miestą išmokėti algų padidinimui \$500,000. Šie pinigai perviršino konstitucijoje uždėto apribėjimą. Toliau

Craig išdėstinėjo, kad tuos \$500,000, kuriuos miestas turėjo sumokėti teisėjams, reikėjo paimti iš tų fondų, iš kurių yra užlaikomi bėdnyų vaikai ir iš kur yra suteikiama šiokia tokia pašelpa visokiems paliečiamiems. Ponia teisėjai nepaiso, iš kur bus paimti pinigai; jie reikalauja riebių algų ir gana. Miestas vėl turės atimti pinigus nuo ubagų ir duoti teisėjams.

Maldomis Nori Sustabdyti Karą.

Čia gyvuojanti protestonų bažnyčių federalinė taryba išleido atsisaukimą į visas bažnyčias, kad ateinančią nedėlę visose bažnyčiose būtų laikoma pamaldos dėl "išgelbėjimo" nuo nelaimės Artimųjų Rytų. Protestonų kunigai mano, kad su maldomis bus galima sulaukyti besijeliantis karas Artimuosiuose Rytuose.

New Yorke po maldų bus laikomi masiniai susirinkimai, kur bus priimamos rezoliucijos, raginančios Jungtinių Valstijų valdžią dėti pastangas, kad Artimuosiuose Rytuose užviešpatautų taika.

Sugavo Degtinės Laivelį.

Užvakar likosi užgriebta 2-112 skrynių škotiškos ir ruginės degtinės ant laivelio "Jessica L. M. Kehoe". Apskaitliuojama, kad ta degtinė verta suvirš \$250,000. Kapitonas ir 12 laivelio darbininkų tapo areštuoti.

Nekurė laivininkų papasakojė, kad degtinė buvo gabenama nuo didelio laivo, kuris stovėjo jūroj už kelių mylių. Bet jie atsiskė įvardinti laivą, šis mažas laivelis priklauso J. J. Kehoe Lighterage and Tow kompanijai, Brooklyne.

Detektyvai Atėmė iš Teismo Žmogžudį.

Socolow, kuris yra apkaltintas užmušime W. B. Norris, Baltimorės turtingo kontraktoriaus, buvo New Yorke Apgščiausiam Teisme ir klausėsi, kaip jo advokatas reikalavo teisėjo, kad jis būtų išklaušinėjamas ir kad būtų surastos priežastys jo įkalinimo. Tuo laiku į teismą įėjo trys Baltimorės detektyvai ir keli New Yorke detektyvai; pasigriebė Socolow, nusitempė į automobilį ir išsivežė. Teisėjas nusistebėjo iš tokios komedijos ir nedasiprotėjo, ką reikia daryti. Tik už kelių minučių pradėjo šaukti policiją ir teisme sėdinčius žmones, kad sulaikytų tuos detektyvus. Bet jau buvo pervėlai, nes anie jau buvo nuvažiavę. Teisėjas prisakė New Yorke policijos departamentui, kad kuogreičiausiai jam būtų sugrąžintas Socolow. Žinios atėjo iš Baltimore, kad Socolow jau ten randasi.

Iš New Yorke West Side.

Appavo Moterį Ant \$35. Po šitą apielinkę vaikščioja kokis, tai K. Katilius. Pereitą nedėlę jis užėjo, paš tūlą Kalvienę, kuri gyvena po num. 30 Greenwich St. Parašęs čekį ant \$35, prašė, kad tą moteris jį išmainytų. Moteris jo prašymą išpildė. Paskui ji nuėjo pas bučerį ir paprašė, kad jis jai čekį išmainytų. Ir bučeris išmainė. Bet kuomet bučeris nuėšė tą čekį į banką, tai ten jau nebebuvo galima čekio išmainyti, nes pasirodė, kad čekis nieko nevertas.

Moteris dabar su policija įieško to Katiliaus, bet nežinia kur jis randasi.

Tai moteriai padaryta didelė skriauda, nes ji yra neturtinga ir turi kelis mažus vaikučius.

Kitos moterys turi apsisaugoti nuo tokių apgavikų.

"Laisvės" Korespondentas.

Nebylė Prakalbėjo.

Ponia Samuel Simpson iš Baldwin, L. I., kuri peritą gruodį paralyžiaus apimta ta-

po nebylė, šidimis dienomis vėl atgavo balsą. Ligoninėje būdama ji šaukdama norses šardžiai suriko: "Where's Sam?"

Tuo laiku telefonas suskambinė ir atėjo žinia, kad jos vyras Sarp tik ką pasimirė širdies liga, kuomet kalbėjo New Yorke su daktarais apie savo moters padėtį.

Mergina Pabėgo prieš Apsivedimą.

Bella Zaretsky, 18 metų mergina, nuo 24 d. rugpjūčio nesugrįžta į savo namus ant 437 East 10th St. Ji buvo susižadavus su Broadway pirkliu, kuris jai nupirkė žiedą už \$1,200. Juodu buvo susitarę greitai apsisuvesti, bet mergina kažin kur dingio kaip meteoras. Dabar kalvalieraitis neturi nei merginos, nei \$1,200, kuriuos sumokėjo už žiedą. Policija dabar sujudo įieškot pabėgusios merginos.

VIETINIAI PRANEŠIMAI

BROOKLYN, N. Y. — LMPS. 1 kp. renžia agitacijos savaitę. 10 d. spalio bus prakalbos, 12 d. spalio bus paskaita. Viskas vyks Empire svetainėje. Meldžiame vietos ir apielinkės kuopas ir draugijas minėtose dienose nieko nerengti. M. Paukštienė.

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau S. L. Gabrio, 1916 metais gyveno So. Bostone ant Bowen St. Meldžiui atsiskauti. Eva Streimikiute. 2044 Homer St., Chicago, Ill. (224-225)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA automobilis "Oldsmobile" 5 pasazerių, viskas gerai įtaisyta ir naujos mados, veža labai gerai, nėra skirtumo liguma ar kalnas. Gera progą pirkti. Atsiskauti po No. 101 Scholes Ave., Brooklyn, N. Y. (221-226)

PARSIDUODA grosėnė labai gerą vietą. Biznis išdirbtas per ilgus metus. Pardavimo priežastis — nesvetikata. Norinti pirkti kreipkitės šiuo adresu: 285 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y. (220-225)

PARSIDUODA bučernė ir grosėnė. Vieta labai gera, nes apgyventa daugianu. Lietuviai. Biznis išdirbtas per daugelį metų. Priežastis pardavimo — partnerių nesutikimas. Norinti pirkti kreipkitės šiuo adresu: "Laisvė", 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. (22-224)

PARSIDUODA 4 šeimynų murinis namas Williamsburge, 19 kambarių su maudynėmis, kaina \$8500. 2 familijų, 9 kambariai, kaina \$4500. 4 familijų murinis namas, 15 kambarių, kaina \$6500.

B. A. ZINIS REALTY CO. 420 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Tel. Stagg 3929 (22-227)

Iš priežasties išskraustymo parsiduoda pianas, vargonėlis, aukštas gramofonas ir daug naujų lietuviškų rolių del "Player Piano". Geriausiai matyti vakarais nuo 6 iki 8 val. o šventadieniais iš ryto. Kitokiais laikais ne visuomet galit rasti namie. O pranešus nors per atvirutę bilė laiku bus laukiama. Jonas L. Ambrozaitis 382 South Second St., Brooklyn, N. Y. (223-225)

REIKALINGA

Reikalinga vyrų ant dienu ir naktų. Hecker Melnic, 735 Water St., arti Grand St. Ferry, New York. (222-224)

REIKALINGAS firmos klekos karpenderis, kuris visą darbą gali vesti prie budavojimo namu ir gauti lintis kiek nors pinigaisai prisidėti. Mokestis \$50 į savaitę. Atsiskauti raštu. Karpenderis 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. (221-226)

Reikalinga merginų ir moterų prie pekinimo miltų ir cereala nuo 18 iki 25 metų amžiaus. 12 dolerių ant savaitės. Hecker Melnic, 735 Water St., arti Grand St. Ferry, New York. (222-224)

REKALINGAS atsakantis ir gabus vyras užimt dalį darbo į didelę lietuvišką Furniture krautuve. Turit mokėti angliškai ir būti tikęs prie biznio ir turi užsitatyti pinigiska kaucija. Mokestis apie \$50 ant nedėlios. Norintis užimti šitą vietą, atsiskauti šiuo adresu: Smiths Furniture Co., 54 Academy St., Newark, N. J. (223-225)

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ?

Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSŲ KEPTUVĖS (SENIAUSIA ISTAIGA) Kępa geriausia duona iš čyso ruginių miltų.

Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą skanią, pulkiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duoną siunčiam ir į kitus miestus. Savininkai W. Masiulevičius ir A. Shrupskis 209 REDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y.

Bell Phone — Poplar 7545.

A. Stankus Geriausias Lietuvis GRABORIUS 1023 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.

LAIDOJU NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ TIK UŽ 100 DOL. Duodu grabą, karvąna, automobilių ir įvą nuo pat pradžios iki pabaigai patarnaviną tik už 100 dolerių.

Tel. Greenpoint 2876. Telephone: Greenpoint 2851.

J. LEVANDASKAS GRABORIUS

272 BERRY STREET, BROOKLYN, N. Y.

TELEPHONE: STAGG 8832. Dobrovolskis & Radzevičius

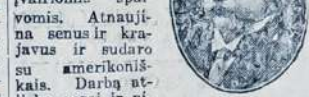

GRABORIAI-UNDERTAKERS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

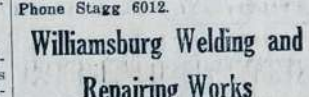
ISBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ. 456 LORIMER STREET tarp Grand ir Maujer gatvių BROOKLYN, N. Y.

Telephone Main 9759. LIETUVIŠ FOTOGRAFAS

IR MALIORIUS. nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnauji na senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Phone Stagg 6012. Williamsburg Welding and Repairing Works W. WARREN, Proprietor 101 SCHOLES STREET BROOKLYN, N. Y.

Taisome visokių rūšių ir išdirbyčių automobilius, pripildome visokius išdusius cilindrus, neždirint, kokio didžio ir kaip išdile jie nebūtu. Darbą atliekame su naujausiomis mašinomis. Pataisome ir padirbame naujas visas dalis, kurios yra įvairios, kaip iš dirbtinės nupirktos. VISAS DARBAS YRA GARANTUOTAS. NAJINS PRIEMAMOS. Reikalų esant visopmet kreipkitės sukuriam nerodvui adresu

CAFE and BUFFET LUNCH

UZLAIKAU PUKIAUSI VIESBUTI PAGAMINAME GARDZIAUSIUS VALGIUS IR IVAIRUS UZKANDZIUS Turime įvairių KVEPIANČIŲ CIGARŲ LIETUVIAMS PATOGI VIETA UŽEITI. CHRISTIAN LUTZ 418 LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.

Daiktai, kurie Užlaikomi Ilgesniam Laikui

AUKSORIUS R. LIPTON

Visokie brangakmeniai, žiedai, laikrodėliai, įvairūs aukiniai ir sidabriniai daiktai ir laikrodžiai su didžiausiu pasirinkimu galima gaut pas R. LIPTON 701 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VISUOMENĖS ATYDAL. Pranešu visiems draugams, kad aš apieilau vieną savo seną fotografijų studiją, kuri buvo po num. 227 Bedford Ave., Brooklyne.

Dabar laikysiu tik VIENĄ Fotografijų Studiją po numeriu 579 GRAND STREET, Brooklyne. Tai viena iš geriausiai įrengtų Brooklyne. Todėl su visais fotografijų reikalais kreipkitės pas mane šio adresu: MOTIEJUS KICHAS Lietuvis Fotografas 579 Grand St., Brooklyn, N. Y. Prie pat Lorimer St. ant Victrola štoro. Telephone Stagg 4032.

Phone Cypress 3630.

OSVALDAS KIBURIS Užlaiko Pukiausius LIETUVISKĄ VIESBUTI gamina geriausias užkandžius, todėl kiekvienam lietuviui yra patogus vieta užėjimui. Atvažiuo sietį į East New York, sušmet neužmirškite atsiskauti pas OSVALDAS KIBURIS 858 Glenmore Avenue, Brooklyn, N. Y. (East New York)

Telefonai: Stagg 2570. Stagg 1010.

J. BRETTSCHEIDERS APTIEKA

Tai seniai lietuviams žinoma APTIEKA kur receptai išpildomi atidžiai ir patyrusių aptiekovių GERIAUSIAS PATARNAVIMAS 500 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

TANKIAI PAS KIEVIENA TAI KLAUSIMAS, KURIS KYLA: "Kur aš galėčiau surasti Dentistą, kuris būtų teisingas, sąjadingas ir nebrangus?" I tą klausimą atsako daktaras L. L. RUPPERT ir H. H. FIRESTONE Dentistai 226 BROADWAY netoli Roebing St. BROOKLYN, N. Y. Dantys yra ištraukiami ir netoli šiem ant labai lengvų ir pigių Mokestis priimama išanktinai.

Pasarga Detroito Lietuviams Darbininkams Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur, ypač dabartiniam krizio laikui. M. A. KISHON, Aptiekovius Savininkas 8701 JOS. CAMPAU AVE. IR 5046 CHENE ST., — DETROIT.

NAMAI IR FARMOS

Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir prieinamiausia kaina, Brooklyno mieste ir visuose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyn ir C. Brooklyn.

1 fam. — nuo \$1,500 iki \$10,000; įmokėti ant \$1,000 nuo \$150 iki \$200
2 fam. — \$1,800 iki \$10,000 6 fam. — \$3,800 iki \$18,000
3 fam. — \$2,500 iki \$13,000 8 fam. — \$4,000 iki \$20,000
4 fam. — \$3,500 iki \$15,000 20 fam. — \$11,000 iki \$80,000
Budavojame namus ir duodame morgičius ant namų. Kas per mūsų pirodymą perka, nieko nemoka mums ir apripiname teisingai.

Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais apie New Yorką, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausias žemės, prie girių, vandenių ir mūsų tautos apgyventa. Parduodame su mažu įnešimu ir lengvą išmokėjimu.

B. ZINIS REALTY CO. BRANCH OFFICE: 420 LORIMER STREET (palet Grand Street), BROOKLYN, N. Y. Telefonas: 3929 Stagg.

Niekai Yra Gyvenimo Kambariai, Jeigu Juose Nėra Muzikos JOHN STAJAUSKAS

579 GRAND STREET. 1114 MANHATTAN AVE. Netoli Lorimer St. Netoli Clay St., Phone Stagg 0903 Phone Greenpoint 3415

BROOKLYN, N. Y., Gali įtaisyti didelę linksnumą ir malonumą jūsu namuose.

Kiekvienas lietuvis ateikite pasižiūrėti. TURIME VISOKIŲ

LIETUVISKŲ REKORDŲ TAVO PHONOGRAFUI LIETUVISKOS ROLES TAVO PIANUI

\$1.00 į savaitę Phonographai ir pianai duodami ant labai lengvų išmokėsių Specialiskas Nupiginimas ant Švenčių

\$1.50 į savaitę \$2.00 į savaitę \$2.50 į savaitę